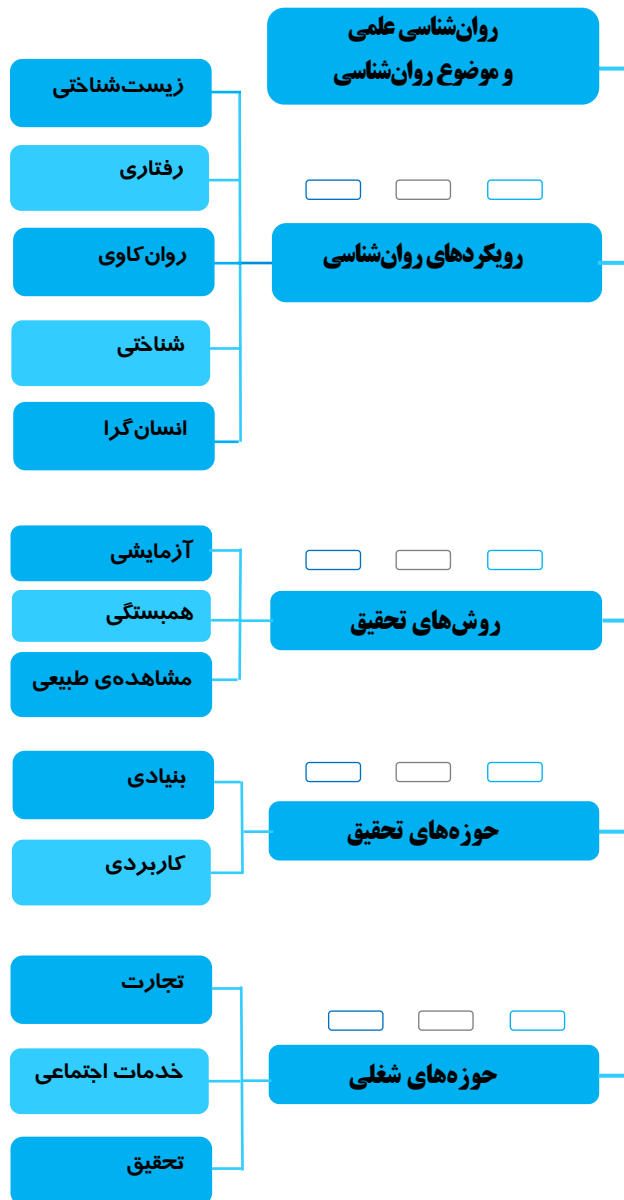

فصل اول: کلیات روان‌شناسی

در کنکورهای ۳ سال اخیر ۴ تست از این مبحث مطرح شده است.

قرمز
 سبز
 آبی

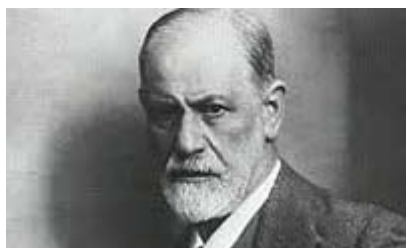

با درخت دانش، گام به گام پیشرفت خود را ارزیابی کنید.

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
 آبی: خیلی خوب
 سبز: متوسط
 قرمز: به این قسمت مسلط نیستیم.
گام‌های بعدی: اگر گام اولتان قرمز بود، در نوبت‌های بعدی مطالعه و تمرین، پیشرفت خواهید کرد. سپس خانه‌های سبز یا آبی را رنگ کنید.

کلیات روان‌شناسی

در مبحث کلیات ۲۳۰ تست آورده‌ایم، یعنی برای هر تست کنکور در حدود ۵۸ تست را تمرین خواهید کرد.

فروید در ششم ماه مه ۱۸۵۶ در شهر فریبرگ متولد شد. در ۱۸۹۵ فروید و بروئر پژوهش‌هایی را درباره‌ی هیستری منتشر کردند که اغلب نقطه‌ی آغاز رسمی روان‌کاوی تلقی می‌شود. در اوایل دهه ۱۹۰۰، دانشمندانی چون ویلیام جیمز افکار پرمخاطره‌ی فروید را به‌عنوان نظامی که روان‌شناسی قرن بیستم را شکل خواهد داد، تصدیق کردند. در واقع فروید همراه با گروه برجسته‌ای از همکارانی که به انجمن روان‌کاوی وین پیوسته بودند، روان‌شناسی قرن بیستم را شکل دادند.

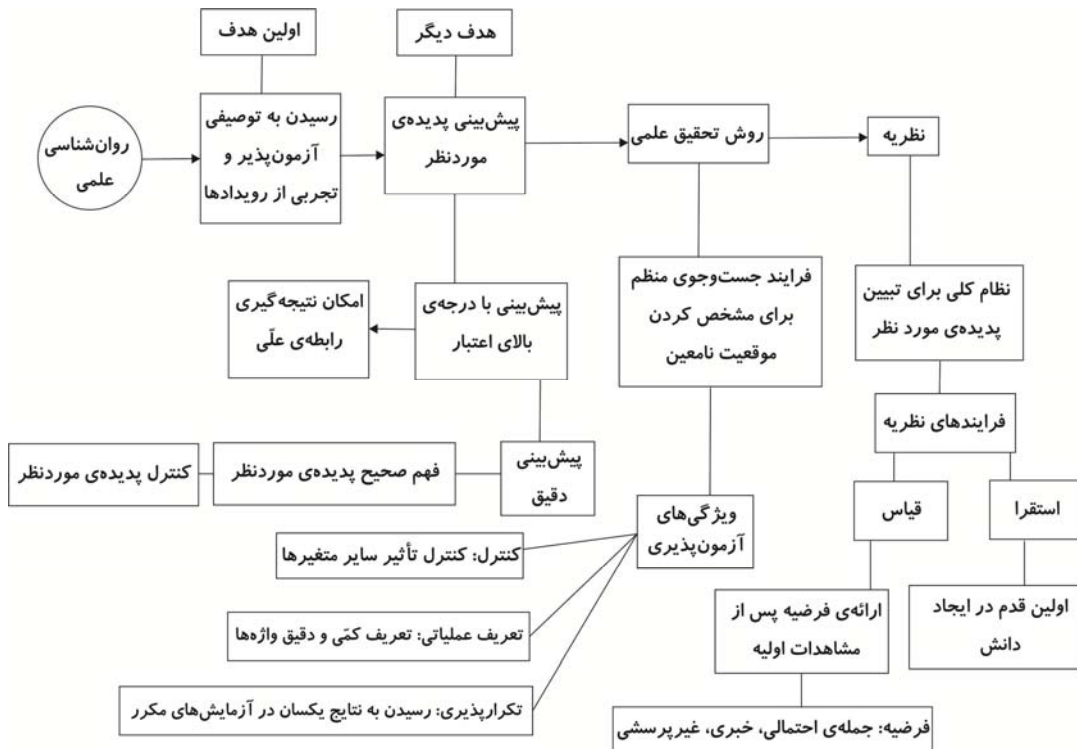
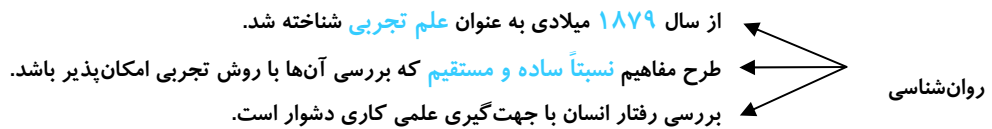
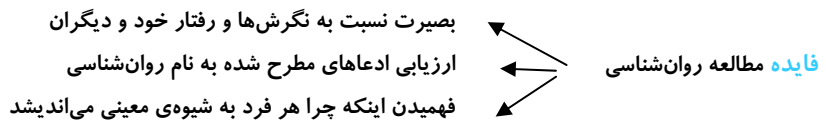
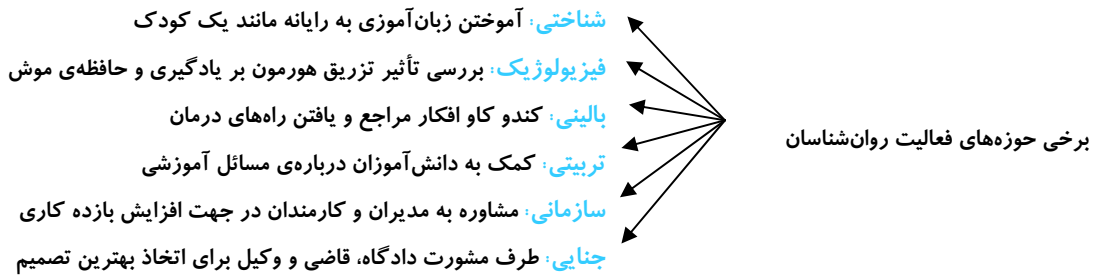
درس نامه

فصل اول / بخش اول

روان‌شناسی علمی

مقدمه:

پرسشی که بشر از آغاز با آن روبه‌رو بوده و هست: «انسان چگونه رفتار می‌کند؟»

کنکورهای سراسری داخل و خارج کشور

(خارج از کشور - ۹۴)

۱. کدام عبارت، «فرضیه» محسوب می‌شود؟

- ۱) نظریه‌ی روان‌کاوی، علت خشونت کودکان را ناکامی آن‌ها می‌داند.
- ۲) چرا دختران و پسران، از نظر خشونت، تفاوت‌های فردی زیادی دارند.
- ۳) تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی باعث افزایش خشونت کودکان می‌شود.
- ۴) آیا تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی، خشونت کودکان را افزایش می‌دهد.

۲. اگر روان‌شناسی بگوید: «بهره‌ی هوش نمره‌ای است که دانش‌آموز از پاسخ به سؤالات تست هوش A کسب کرده است.» این تعریف چه نوع تعریفی از هوش است؟

(خارج از کشور - ۹۴)

- ۱) تستی
- ۲) لغوی
- ۳) عملیاتی
- ۴) مفهومی

(سراسری - ۹۳)

۳. منظور از «تعریف عملیاتی» چیست؟

- ۱) روشن کردن مراحل عملی پژوهش
- ۲) به کار بردن واژه‌های قابل فهم برای همه
- ۳) استفاده از مفاهیم دقیق و قابل اندازه‌گیری
- ۴) موفقیت پژوهشگر در انجام فعالیت‌های مورد نیاز در پژوهش

(سراسری - ۹۳)

۴. اولین هدف روان‌شناسی علمی، کدام است؟

- ۱) تبیین روابط و عملکرد اجتماعی افراد
- ۲) تغییر ارزش‌ها و پیش‌داوری‌های افراد
- ۳) توصیف رابطه‌ی علت و معلول بین پدیده‌ها
- ۴) توصیف آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی

(سراسری - ۹۳)

۵. سه معیار اساسی برای آزمون‌پذیری پدیده‌های روان‌شناختی کدام‌اند؟

- ۱) توصیف، پیش‌بینی و تبیین
- ۲) کنترل، توصیف و پیش‌بینی
- ۳) کنترل، تعریف عملیاتی و تکرارپذیری
- ۴) تعریف عملیاتی، تکرارپذیری و تبیین

(سراسری - ۹۳)

۶. کدام عبارت «تعریف عملیاتی هوش» است؟

- ۱) ظرفیت فرد برای کسب اطلاعات و یادگیری است.
- ۲) قدرت یادگیری و توانایی تجزیه و تحلیل فرایندهای شناختی است.
- ۳) توانایی فرد است که حدود ۸۰ درصد آن تحت تأثیر وراثت است.
- ۴) متغیری است که توسط آزمون ریون اندازه‌گیری می‌شود.

۷. چنانچه پیش‌بینی پدیده‌ی مورد نظر دارای درجه‌ی بالایی از اعتبار باشد، روان‌شناس کدام گزینه را مورد توجه قرار می‌دهد؟

(سراسری - ۹۴)

- ۱) رابطه‌ی علت و معلول
- ۲) رابطه‌ی هم‌بستگی
- ۳) استقرا
- ۴) قیاس

(سراسری - ۹۴)

۸. رسیدن به توصیفی آزمون‌پذیر و تجربی از حوادث و رویدادها را ... علمی می‌نامند.

- ۱) نظریه
- ۲) فرضیه
- ۳) فعالیت
- ۴) پیش‌بینی

(سراسری - ۹۱)

۹. روان‌شناس در کدام موقعیت می‌تواند رابطه بین علت و معلول بین پدیده‌ها را مورد توجه قرار دهد؟

- ۱) پدیده‌ی مورد نظر آزمون‌پذیر باشد.
- ۲) پیش‌بینی دارای حدّ بالایی از اعتبار باشد.
- ۳) تجربه‌پذیری در حداکثر آن مورد توجه قرار گیرد.
- ۴) تعریف عملیاتی کامل و جامعی از پدیده‌ی مورد نظر ارائه شده باشد.

(سراسری - ۹۱)

۱۰. برای پاسخ به این سؤال که آیا افراد عصبی در معرض بیماری‌های قلبی و عروقی قرار دارند، اولین قدم چیست؟

- ۱) خودداری از پیش‌داوری
- ۲) بررسی تکرارپذیری پدیده‌ی مورد نظر
- ۳) توصیف کامل از مفهوم افراد عصبی
- ۴) تعریف عملیاتی از بیماری‌های قلبی و عروقی

۱۱. «محقق‌ی برای بررسی تأثیر کاهش زمان کلاس بر روی یادگیری دانش‌آموزان، تلاش می‌کند هم‌همی متغیرها را شناسایی کرده، تأثیر آن‌ها را به حداقل برساند و فقط زمان کلاس‌ها را کم‌تر نماید.» این محقق کدام‌یک از ویژگی‌های آزمون‌پذیری را در این بخش از تحقیق مد نظر قرار داده است؟

(خارج از کشور - ۹۱)

- ۱) کنترل
- ۲) تکرارپذیری
- ۳) تعریف عملیاتی
- ۴) عدم سوگیری در تحقیق

(خارج از کشور - ۹۱)

۱۲. کدام یک از تعاریف می تواند تعریف عملیاتی از پیشرفت تحصیلی باشد؟

- ۱) نظر معلم درباره‌ی پیشرفت تحصیلی دانش آموز
- ۲) معدل دانش آموز در پایان سال تحصیلی
- ۳) میزان یادگیری دانش آموز از کتاب های درسی
- ۴) رتبه‌ی دانش آموز در میان سایر دانش آموزان

(سراسری - ۹۰)

۱۳. کدام عبارت در خصوص رفتار انسان نادرست است؟

- ۱) از ابتدای پیدایش انسان بر روی زمین، این مسأله که «انسان چگونه رفتار می کند؟» وجود داشته است.
- ۲) این سوال که «انسان چگونه رفتار می کند؟» از بدو خلقت بشر وجود داشته است و در آینده هم وجود خواهد داشت.
- ۳) کوشش های بسیاری برای یافتن پاسخ این سوال که «انسان چگونه رفتار می کند؟» از گذشته های دور صورت پذیرفته و انتها نیز نخواهد داشت.
- ۴) برای پاسخ به این پرسش که «انسان چگونه رفتار می کند؟» تلاش های بسیاری از گذشته تا به حال انجام یافته و در آینده نیز احتمالاً انجام می پذیرد.

(سراسری - ۹۰)

۱۴. کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) نخستین گام در روان شناسی علمی، توصیف آزمون پذیر و تجربی از پدیده های روان شناختی مورد نظر است.
- ۲) روان شناسان بایستی تلاش کنند در توصیف رفتار، حتی المقدور ارزش ها و پیش داوری های خود را به کار گیرند.
- ۳) برای رسیدن به جواب قطعی در توصیف رفتار انسان، بایستی در اولین قدم، آن ها را خوب توصیف نماییم.
- ۴) تفاوت توصیف یک روان شناس از پدیده ی روان شناختی با یک انسان عادی در این است که روان شناس در توصیف، روش علمی را به کار می گیرد.

(سراسری - ۹۰)

۱۵. علم روان شناسی تقریباً چند سال است که به عنوان یک علم تجربی شناخته شده است؟

- ۱) حدود ۱۲۰ سال
- ۲) بیش از ۱۳۰ سال
- ۳) کمی کمتر از ۱۳۰ سال
- ۴) کمی بیشتر از ۱۴۰ سال

(سراسری - ۹۰)

۱۶. کدام بیان در خصوص فعالیت روان شناسان درست است؟

- ۱) روان شناسان نشان داده اند که بررسی و مطالعه ی رفتار انسان با روش علمی، کار دشواری نیست.
- ۲) روان شناسان، مشکلات مردم را تحلیل کرده و به آن ها کمک می کنند تا با مشکلات به نحو مؤثری کنار بیایند.
- ۳) روان شناسان تلاش می کنند با بررسی و مطالعه ی دقیق رفتار انسان، به توصیف و تبیین علمی کامل رفتار انسان بپردازند.
- ۴) روان شناسان کوشش می کنند با کمک روش های علمی به بررسی دقیق رفتار انسان بپردازند تا بتوانند تا حدودی به توصیف و تبیین رفتار نائل آیند.

(سراسری - ۹۰)

۱۷. یکی از اهداف فعالیت علمی، پیش بینی پدیده ی روان شناختی است. این هدف در صورتی بر آورده خواهد شد که:

- ۱) رابطه ی علت و معلولی مورد توجه باشد.
- ۲) جایگاه و اعتبار علمی پیش بینی بالا باشد.
- ۳) توصیف تجربی از پدیده ی مورد مطالعه انجام شده باشد.
- ۴) تبیین پدیده ی روان شناختی مورد نظر انجام گرفته باشد.

(سراسری - ۹۰)

۱۸. کدام یک از بیان های زیر، یک فرضیه ی تحقیقی است؟

- ۱) چرا احترام به پدر و مادر باعث کاهش اضطراب و استرس دانش آموزان سنین ۶ تا ۱۸ ساله می شود.
- ۲) چطور می توان اثر منفی صداهای پیرامونی مکان مطالعه را بر روی عملکرد یادگیری و یادآوری کاهش داد.
- ۳) مشاهده ی برنامه های ماهواره های خارجی موجب افزایش دروغ گویی فرزندان پسر و دختر خانواده های شهر تهران می شود.
- ۴) آیا میان تحصیلات پدر و تحصیلات مادر در خانواده های اجاره نشین استان گیلان با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی آنان رابطه وجود دارد.

(خارج از کشور - ۹۰)

۱۹. کدام بیان در خصوص «افراد متخصص علم روان شناسی» نادرست است؟

- ۱) بسیاری از روان شناسان، محقق و بسیاری از آن ها درمانگر هستند.
- ۲) روان شناسان به دو دسته تقسیم می شوند که عبارت از درمان گر و محقق می باشند.
- ۳) برخی از مردم تصور می کنند وظیفه ی روان شناسان، تحلیل مشکلات مردم است.
- ۴) وظیفه ی بخشی از روان شناسان، تحلیل برخی از مشکلات مردم و کمک به حل آن هاست.

(خارج از کشور - ۹۰)

۲۰. کدام مطلب، یک بیان نادرست است؟

- ۱) روان شناسی علمی، حوزه های از علوم تجربی است و از قوانین و اصول این علم بهره می گیرد.
- ۲) با اطمینان نسبی می توان گفت که عبارت «افراد تحصیل کرده در زندگی شاداب ترند»، یک توصیف رفتاری علمی است.
- ۳) عبارت «افراد عصبانی در معرض خطر امراض قلبی عروقی قرار دارند»، یک توصیف رفتاری ناقص و غیر کامل از مفهوم عصبانیت است.
- ۴) یک توصیف رفتاری، باید علمی باشد و برای این که علمی باشد، باید توصیفی آزمون پذیر و تجربی از پدیده ی روان شناختی مورد نظر ارائه دهد.

(فارج از کشور - ۹۰)

۲۱. کدام عبارت در خصوص «علم روان‌شناسی» نادرست است؟

- (۱) روان‌شناسی که از سال ۱۷۸۹ میلادی به‌عنوان یک علم تجربی شناخته شد، کوشش کرده تا به این پرسش که «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» پاسخ دهد.
- (۲) بررسی علمی رفتار انسان کاری دشوار است لیکن روان‌شناسان تلاش می‌کنند با به‌کارگیری روش‌های علمی، به مطالعه، توصیف و تبیین علمی رفتار بپردازند.
- (۳) روان‌شناسی، علمی است تجربی که می‌کوشد با طرح مفاهیمی که امکان بررسی آن‌ها با روش تجربی امکان‌پذیر باشد، به مطالعه و شناخت رفتار انسان بپردازد.
- (۴) روان‌شناسی سعی می‌کند با بررسی دقیق رفتار انسان و با جهت‌گیری علمی و با استفاده از آخرین روش‌های علمی، تا حد ممکن به توصیف و تبیین علمی رفتار انسان بپردازد.

(فارج از کشور - ۹۰)

۲۲. نخستین هدف در روان‌شناسی علمی ... پدیده‌ی روان‌شناختی مورد نظر است.

- (۱) بررسی امکان مطالعه‌ی علمی
- (۲) انتخاب موضوع برای توصیف علمی
- (۳) یک توصیف تجربی و آزمون‌پذیر از
- (۴) دور ساختن پیش‌داوری‌های شخصی در توصیف

(فارج از کشور - ۹۰)

۲۳. کدام‌یک از تعاریف زیر، عملیاتی است؟

- (۱) ادراک یعنی تعبیر و تفسیر احساس حسی
- (۲) اضطراب یعنی نگرانی، استرس و دلشوره
- (۳) افسردگی یعنی احساس غم، اندوه و نگرانی
- (۴) افسردگی یعنی نمره‌ی به‌دست آمده در آزمون افسردگی

۲۴. مطابق تصویر زیر، در ارائه‌ی یک نظریه از دو فرآیند مکمل یک‌دیگر، یعنی استقرا و قیاس استفاده می‌شود. در این تصویر، به

(فارج از کشور - ۹۰)

جای علامت سؤال، کدام موضوع قرار می‌گیرد؟

- (۱) ساخت نظریه یا تغییر آن
- (۲) تعریف متغیر مستقل و متغیر وابسته
- (۳) پیش‌بینی پدیده‌ی روان‌شناختی
- (۴) توصیف رفتاری پدیده‌ی روان‌شناختی

(سراسری - ۸۹)

۲۵. کدام عبارت به صورت فرضیه است؟

- (۱) چه رابطه‌ای بین یادگیری و جنسیت وجود دارد.
- (۲) آیا میانگین وزن دختران نسبت به پسران کم‌تر است.
- (۳) بین دختران و پسران در خصوص یادگیری تفاوت وجود دارد.
- (۴) به چه دلیل دختران در آزمون کلامی نمرات بهتری از پسران کسب می‌کنند.

(فارج از کشور - ۸۹)

۲۶. کدام عبارت به صورت «فرضیه» است؟

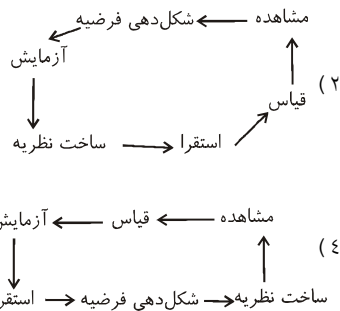
- (۱) چرا تعداد داوطلبان رشته‌ی روان‌شناسی در دانشگاه‌ها، هر سال بیش‌تر از سال قبل می‌شوند.
- (۲) به چه دلیل همه‌ی دانش‌آموزان، صرف‌نظر از نوع رشته‌ی تحصیلی، رشته‌ی روان‌شناسی را دوست دارند.
- (۳) دانش‌آموزان رشته‌ی علوم ریاضی بهتر از دانش‌آموزان رشته‌ی علوم انسانی به سؤالات روان‌شناسی پاسخ صحیح می‌دهند.
- (۴) آیا دانش‌آموزان رشته‌ی علوم انسانی بهتر از دانش‌آموزان سایر رشته‌ها به سؤالات روان‌شناسی پاسخ صحیح می‌دهند.

(سراسری - ۸۸)

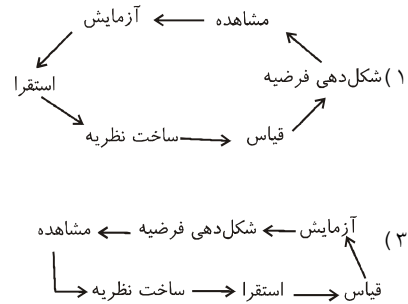
۲۷. کدام عبارت به صورت فرضیه است؟

- (۱) به هنگام ازدواج باید هوش فرد مقابل را در نظر گرفت.
- (۲) هوش فرزندان اول خانواده‌ها از هوش فرزندان دوم بالاتر است.
- (۳) آیا بین هوش فرزندان اول و دوم خانواده تفاوت وجود دارد؟
- (۴) چرا هوش جنبه‌ی ارثی دارد و نباید کودکان کم‌هوش را سرزنش کرد؟

(خارج از کشور - ۸۷)

۲۸. کدام مورد زیر، فرایند (استقرا - قیاس) را نشان می‌دهد؟

(سراسری - ۸۷)

۲۹. در کتاب روان‌شناسی دبیرستان، کدام پدیده مستقیماً قابل مشاهده به حساب نیامده است؟

- (۱) تکلم (۲) تبسم (۳) تفکر (۴) تمسخر

(خارج از کشور - ۸۷)

۳۰. کدام یک از گزینه‌های زیر، یک فرضیه‌ی تحقیقی است؟

- (۱) آیا مصرف داروهای مسکن و آنتی‌بیوتیک‌ها باعث اختلال در رشد جنین می‌شود.
 (۲) چه‌طور می‌توان اثر ژن‌های خانوادگی را بر نوزاد کاهش داد.
 (۳) چرا بلوغ در افراد کوتاه و چاق زودتر از افراد بلند و لاغر اتفاق می‌افتد.
 (۴) تماشای برنامه‌های تلویزیونی سبب بروز رفتارهای پرخاشگرانه در کودکان می‌شود.

۳۱. «کاربرد اصول روان‌شناسی در آموزش و پرورش» و «استفاده از آزمون‌های هوش و استعداد برای انتخاب کارکنان» به ترتیب

(سراسری - ۸۵)

مربوط به کدام حوزه‌ی حرفه‌ای روان‌شناسی هستند؟

- (۱) بالینی - سازمانی (۲) تربیتی - سازمانی (۳) آموزشی - تربیتی (۴) سازمانی - بالینی

(سراسری - ۸۳)

۳۲. وظایف روان‌شناس تربیتی چیست؟

- (۱) استفاده از اصول روان‌شناسی در تشخیص و درمان اختلالات روانی
 (۲) حل مسائل انسان و بهبود کارایی با استفاده از آزمون‌های هوش و استعداد
 (۳) ارزیابی توانایی‌های هوشی و شخصیتی دانش‌آموزان و راهنمایی صحیح آنان در مدرسه
 (۴) اتخاذ شیوه‌های مناسب برای تطابق ویژگی‌های روان‌شناختی دانش‌آموزان با برنامه‌های آموزشی

(سراسری - ۸۶)

۳۳. در یک تحقیق علمی، «پاسخ موقتی به سؤال تحقیق» را چه می‌نامند؟

- (۱) آزمایش (۲) تست (۳) فرضیه (۴) واکنش

(سراسری - ۸۶)

۳۴. موضوع مورد مطالعه‌ی روان‌شناسی چیست؟

- (۱) مطالعه‌ی رفتار و فرایندهای ذهنی (۲) مطالعه‌ی علمی رفتار و فرایندهای روانی
 (۳) مطالعه‌ی علمی رفتار (۴) مطالعه‌ی علمی فرایندهای ذهنی

(سراسری - ۸۱)

۳۵. نتیجه‌ی یک تحقیق به چه صورت اعلام می‌شود؟

- (۱) پاسخ مثبت به سؤال تحقیق (۲) تأیید یا رد فرضیه
 (۳) مجموعه محاسبات آماری (۴) مجموعه‌ای از نظرات شخصی

آزمون‌های کانون و سایر منابع

(آزمون کانون - ۸۶)

۳۶. در کدام گزینه، ویژگی‌های روش تحقیق علمی به درستی بیان شده است؟

- (۱) داده‌ها بایستی به صورت نظری گردآوری شده و نظریه‌ها تا حد امکان بدون تغییر بمانند.
 (۲) فرآیند جست‌وجوی منظم برای مشخص کردن یک موقعیت معین است که در آن جمع‌آوری داده‌ها باید به صورت تجربی صورت بگیرد.
 (۳) در این روش نظریه‌ها باید به طور منظم مورد بررسی قرار بگیرند ولی تا پایان تحقیقات بدون تغییر بمانند.
 (۴) فرآیند جست‌وجوی منظم برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین است که در آن نظریه‌ها به طور منظم مورد بررسی قرار می‌گیرند.

۳۷. به چه علت یافته‌های روان‌شناسی به دقت و قدرت سایر یافته‌های علمی در حوزه‌های دیگر هم‌چون فیزیک و شیمی نیست؟

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) تکرارناپذیری موضوعات آن
(۲) عدم قطعیت در نظریه‌ها
(۳) تجربه‌پذیری سایر علوم
(۴) موضوع مورد مطالعه‌ی آن

۳۸. تاریخچه‌ی تجربی شدن روان‌شناسی از چه زمانی شروع می‌شود و این علم در پی پاسخ‌دهی به چه سؤالی است؟

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) ۱۸۷۹ میلادی - حواس انسان، جهان را چگونه ادراک می‌کند؟
(۲) نیمه‌ی اول قرن ۱۹ - انسان چگونه موجودی است؟
(۳) ربع آخر قرن ۱۹ - انسان چگونه رفتار می‌کند؟
(۴) نیمه‌ی دوم قرن ۱۸ - چه رابطه‌ای بین جسم و روان انسان وجود دارد؟

۳۹. گزینه‌ی نادرست در ارتباط با محققین روان‌شناسی کدام است؟

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) محقق فیزیولوژیک: بررسی تأثیر تزریق هورمون در یادگیری
(۲) محقق تربیتی: کمک در حل مسائل آموزشی
(۳) محقق شناختی: زبان‌آموزی از طریق رایانه
(۴) محقق جنایی: کمک به اصلاح رفتار مجرم

۴۰. کدام گزینه فرضیه‌ی تحقیقی است؟

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) محیط خانوادگی چه تأثیری بر عملکرد رفتاری فرد دارد.
(۲) آیا سفر کردن، اضطراب مبتلایان به اختلال هراس را کاهش می‌دهد.
(۳) آب و هوای محل زندگی افراد مطمئناً بر خلق و خوی آنان اثرگذار است.
(۴) سؤال «الآن وقت آمدن است؟» واکنش اضطراب را در پی دارد.

۴۱. کدام موضوع در خصوص «علم روان‌شناسی» صحیح‌تر است؟

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) مطالعه‌ی عملی رفتار و فرایندهای روانی
(۲) مطالعه‌ی علمی رفتار و اعمال روانی غیرقابل مشاهده‌ی مستقیم
(۳) مطالعه‌ی عملی رفتار و فرایندهای روانی قابل مشاهده‌ی مستقیم
(۴) مطالعه‌ی علمی رفتارهای اجتماعی قابل مشاهده‌ی مستقیم

۴۲. کدام‌یک از موارد زیر روان‌شناس را در حالتی قرار می‌دهد که می‌تواند پدیده‌ی موردنظر را تغییر دهد؟

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) توصیفی آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌ها
(۲) به‌کارگیری روش علمی در توصیف
(۳) تأثیر نپذیرفتن از ارزش‌های شخصی
(۴) فهم صحیح پدیده‌ی موردنظر از طریق پیش‌بینی دقیق

۴۳. ویژگی روش قیاس در ارائه‌ی یک نظریه‌ی علمی کدام است؟

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) اولین قدم بودن در ایجاد دانش
(۲) عدم استفاده از شواهد تجربی
(۳) ارائه‌ی نظریه قبل از مشاهده‌ی اولیه
(۴) ارائه‌ی فرضیه پس از مشاهدات اولیه

۴۴. روان‌شناسی علمی است تجربی که می‌کوشد با طرح مفاهیمی ... به پرسش «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» پاسخ دهد.

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) نسبتاً ساده و غیرمستقیم
(۲) مطلقاً ساده و مستقیم
(۳) نسبتاً ساده و مستقیم
(۴) مطلقاً ساده و غیرمستقیم

۴۵. هدف دانشمندان از تعریف دقیق از واژه‌های مورد نظر، رسیدن به چیست؟

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) استقرا
(۲) آزمون‌پذیری
(۳) تکرارپذیری
(۴) ایجاد نظریه

۴۶. چه زمانی می‌توان رفتار یک فرد را به‌درستی پیش‌بینی کرد؟ زمانی که ...

(آزمون کانون - ۹۶)

- (۱) توصیفی تجربی از رفتار انجام شده باشد.
(۲) بتوان متغیر مستقل را در یک طرح آزمایشی از رفتار بررسی کرد.
(۳) یک نظام کلی برای تبیین رفتار موجود باشد.
(۴) از طریق فهم صحیح از رفتار بتوان آن را تغییر داد.

۴۷. کدام گزینه صحیح است؟

(آزمون کانون - ۹۲)

- ۱) روان‌شناسی علمی می‌کوشد با طرح مفاهیمی نسبتاً ساده و غیرمستقیم به سؤال «انسان چگونه رفتاری می‌کند؟» پاسخ دهد.
- ۲) روان‌شناسان علمی در بررسی رفتار انسان با جهت‌گیری علمی توانسته‌اند تا حدودی به توصیف و تبیین علمی آن بپردازند.
- ۳) «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» پرسشی است که تنها ذهن روان‌شناسان را از آغاز تا کنون به خود مشغول کرده است.
- ۴) یک روان‌شناس پیش از آن‌که درمانگر باشد، محقق و تحلیل‌گر فرایندهای روانی است.

۴۸. کدام گزینه فرضیه‌ی تحقیقی است؟

(آزمون کانون - ۹۲)

- ۱) پرخاشگری فیزیکی در مردان بیش از زنان است.
- ۲) افراد عصبانی مسلماً بیش از افراد صبور در معرض بیماری‌های قلبی قرار دارند.
- ۳) افراد باهوش چگونه می‌توانند زندگی موفق‌تری داشته باشند.
- ۴) خواندن افکار اشخاص از راه دور پدیده‌ای نو در روان‌شناسی است.

۴۹. کدام گزینه از اصول روش تحقیق علمی نمی‌باشد؟

(آزمون کانون - ۹۲)

- ۱) جمع‌آوری داده‌ها بایستی تجربی باشد.
- ۲) نظریه‌ها در این فرایند به‌طور منظم مورد بررسی قرار گیرند.
- ۳) نظریه‌ها هر جا که لازم باشد، تغییر یابند.
- ۴) موقعیت کاملاً معین باشد.

(آزمون کانون - ۹۱)

۵۰. کدام عبارت صحیح است؟

- ۱) علم روان‌شناسی در پی یافتن جواب پرسش‌هایی مانند «آیا کودکان رفتارهای والدین خود را به ارث می‌برند؟» است که ذهن انسان را به خود مشغول کرده است.
- ۲) از سال ۱۸۷۹ میلادی به بعد که روان‌شناسی به‌عنوان یک علم تجربی شناخته شد، کوشش شد تا به پرسش «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» پاسخ داده شود.
- ۳) روان‌شناسی علمی است که می‌کوشد با طرح مفاهیم مطلقاً ساده و مستقیم به پرسش «انسان چگونه رفتار می‌کند؟» پاسخ دهد.
- ۴) توصیف و تبیین علمی رفتار انسان با جهت‌گیری علمی برای روان‌شناسان با استفاده از آخرین روش‌های علمی چندان دشوار نیست.

(آزمون کانون - ۹۱)

۵۱. در خصوص حوزه‌ی فعالیت روان‌شناسان، گزینه‌ی مناسب کدام است؟

- ۱) یک روان‌کاو از طریق کندوکاو افکار فرد مراجعه‌کننده، می‌خواهد پی به علت افسردگی او ببرد.
- ۲) هدف روان‌شناس آموزشی، کمک به دانش‌آموزان مدارس، برای حل مسائل آموزشی آن‌هاست.
- ۳) روان‌شناس محقق در زمینه‌ی شناختی، درصدد بررسی تأثیر تزریق هورمون‌های مختلف بر توانایی‌های مغزی است.
- ۴) یک روان‌شناس سازمانی می‌تواند با ارائه‌ی مشاوره‌های ضروری به کارکنان، بازده کاری آنان را افزایش دهد.

۵۲. یکی از ویژگی‌هایی که از طریق آن می‌توان آزمون‌پذیری یا تجربه‌پذیری را در حداکثر آن مورد توجه قرار داد، «کنترل» است. کدام گزینه، مثالی از این مورد است؟

(آزمون کانون - ۹۱)

- ۱) محقق، تعریف دقیق و روشنی از واژه‌های مورد نظر خود مانند «استعداد» را ارائه دهد؛ به‌طوری که بتوان آن‌ها را اندازه‌گیری کرد.
- ۲) محقق، برای بررسی یک رفتار خاص در نوجوانان، به مشاهده‌ی دقیق و جمع‌آوری اطلاعات از رفتار آنان در موقعیت‌های مختلف بپردازد.
- ۳) محقق، در بررسی تأثیر محیط آرام بر میزان یادگیری دانش‌آموز، باید سایر متغیرهای تأثیرگذار مانند استعداد یادگیری، تأثیر والدین و ... را در نظر داشته باشد.
- ۴) محقق، در آزمایش‌های مکرر بر روی آزمودنی‌های متفاوت در یک جامعه‌ی آماری گسترده، به نتایج مشابهی برسد.

(آزمون کانون - ۹۱)

۵۳. کدام‌یک از گزینه‌های زیر، یک فرضیه‌ی تحقیقی است؟

- ۱) آیا مصرف داروهای مسکن و آنتی‌بیوتیک‌ها باعث اختلال در رشد جنین می‌شود.
- ۲) چه‌طور می‌توان اثر ژن‌های خانوادگی را بر نوزاد کاهش داد.
- ۳) چرا بلوغ در افراد کوتاه و چاق زودتر از افراد بلند و لاغر اتفاق می‌افتد.
- ۴) تماشای برنامه‌های تلویزیونی سبب بروز رفتارهای پرخاشگرانه در کودکان می‌شود.

(آزمون کانون - ۹۱)

۵۴. کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) اولین هدف در روان‌شناسی علمی، رسیدن به توصیفی آزمون‌پذیر از حوادث و رویدادهاست.
- (۲) روان‌شناس هنگامی می‌تواند رابطه‌ی علت و معلولی را مورد توجه قرار دهد که پیش‌بینی، اعتبار علمی داشته باشد.
- (۳) «افراد باهوش در زندگی موفق‌ترند»، آزمون‌پذیر نیست، زیرا فاقد ویژگی تعریف عملیاتی است.
- (۴) محقق در مرحله‌ی کنترل، متغیرهایی چون پرخاشگری و اضطراب را اندازه‌گیری می‌کند و به‌صورت کمی نشان می‌دهد.

(آزمون کانون - ۹۱)

۵۵. با توجه به جمله‌ی زیر، گزینه‌ی صحیح در رابطه با عملکرد روان‌شناسان علمی کدام است؟

«اصولاً خانم‌ها پر حرف هستند و مردها زود عصبانی می‌شوند.»

- (۱) روان‌شناسان در بررسی علمی پدیده‌ها همواره تحت تأثیر پیش‌داوری‌های شخصی خود قرار می‌گیرند.
- (۲) روان‌شناسان تا حد ممکن سعی می‌کنند از این‌که تحت تأثیر ارزش‌ها قرار بگیرند، خودداری کنند.
- (۳) توصیف افراد عادی از پدیده‌ها با توصیف روان‌شناسان علمی تفاوت چندانی ندارد.
- (۴) در روان‌شناسی علمی ابتدا پدیده‌ی مورد نظر پیش‌بینی می‌شود و پس از آن توصیف به عمل می‌آید.

(آزمون کانون - ۹۱)

۵۶. ساده‌ترین طرح آزمایش در میان موارد زیر کدام است؟

- (۱) رابطه‌ی مواد مخدر و بیماری‌های جسمانی
- (۲) اثر آلودگی‌های زیست‌محیطی بر هوش افراد
- (۳) رابطه‌ی مشاهده‌ی فیلم‌های جنایی با افزایش خشونت در جامعه
- (۴) اثر میزان نور بر یادگیری

(آزمون کانون - ۹۱)

۵۷. اولین قدم در ایجاد دانش، ... است که از طریق ... امکان‌پذیر می‌شود.

- (۱) قیاس - جمع‌آوری داده‌های منظم با روش تجربی
- (۲) استقرا - توصیف تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی
- (۳) قیاس - توصیف تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی
- (۴) استقرا - جمع‌آوری داده‌های منظم با روش تجربی

(آزمون کانون - ۹۱)

۵۸. در جریان یک پژوهش علمی، منظور از «کنترل» چیست؟

- (۱) شناسایی و به حداقل رساندن تأثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته
- (۲) شناسایی و به حداقل رساندن تأثیر متغیر وابسته بر متغیر مستقل
- (۳) شناسایی و به حداقل رساندن تأثیر سایر متغیرها بر متغیر وابسته
- (۴) شناسایی و به حداقل رساندن تأثیر سایر متغیرها بر متغیر مستقل

۵۹. به ترتیب، علم روان‌شناسی تقریباً چند سال است که به‌عنوان یک علم تجربی شناخته شده است، چند رویکرد اصلی در

(آزمون کانون - ۹۱)

روانشناسی استفاده می‌شود و چند روش برای تحقیق در روان‌شناسی وجود دارد؟

- (۱) حدود ۱۲۰ سال - ۴ - ۲
- (۲) بیش از ۱۳۰ سال - ۵ - ۳
- (۳) کمی کم‌تر از ۱۳۰ سال - ۵ - ۳
- (۴) کمی بیش‌تر از ۱۴۰ سال - ۴ - ۳

۶۰. یکی از اهداف فعالیت‌های علمی، پیش‌بینی پدیده‌ی روان‌شناختی مورد نظر است. این هدف در صورتی برآورده خواهد شد که:

(آزمون کانون - ۹۱)

- (۱) رابطه‌ی علت و معلولی مورد توجه باشد.
- (۲) جایگاه و اعتبار پیش‌بینی، بالا باشد.
- (۳) توصیف تجربی از پدیده‌ی مورد نظر انجام شده باشد.
- (۴) تبیین پدیده‌ی روان‌شناختی مورد نظر انجام گرفته باشد.

(آزمون کانون - ۹۱)

۶۱. کدام عبارت به‌صورت فرضیه مطرح شده است؟

- (۱) آیا به هنگام بروز مشکلات باید دعا کرد.
- (۲) به هنگام بروز مشکلات، باید دعا کرد.
- (۳) چرا دعا کردن به هنگام بروز مشکلات موجب افزایش آرامش روانی فرد می‌شود.
- (۴) به هنگام بروز مشکلات، دعا کردن موجب افزایش آرامش روانی فرد می‌شود.

(آزمون کانون - ۹۱)

۶۲. هر کدام از موارد زیر به ترتیب در حیطه‌ی فعالیت کدام‌یک از روان‌شناسان قرار دارد؟

«روان‌شناسی که در دادگاه‌ها به قضات مشاوره می‌دهد. - روان‌شناسی که با دستکاری ژن‌های موش، به دنبال افزایش حافظه‌ی

اوست. - روان‌شناسی که با کندوکاو در افکار و گذشته‌ی بیمارش، به دنبال علت بیماری روانی اوست.»

(۱) بالینی - شناختی - تربیتی

(۲) جنایی - فیزیولوژیک - بالینی

(۳) بالینی - تربیتی - شناختی

(۴) جنایی - تربیتی - بالینی

(آزمون کانون - ۹۶)

۶۳. چه زمان یک روان‌شناس می‌تواند رابطه‌ی علت و معلول را در پیش‌بینی پدیده‌ی روان‌شناسی مورد توجه قرار دهد؟

(۱) اگر امکان بررسی علمی پدیده‌ها باشد.

(۲) اگر پیش‌بینی دارای درجه‌ی بالایی از اعتبار باشد.

(۳) زمانی که امکان اثرگذاری ارزش‌های شخصی روان‌شناس وجود داشته باشد.

(۴) زمانی که امکان کنترل محقق بر روی متغیرها وجود داشته باشد.

(آزمون کانون - ۹۱)

۶۴. کدام‌یک از عبارتهای زیر، نادرست است؟

(۱) در روش قیاس برای ارائه‌ی یک نظریه‌ی علمی، دانشمند پس از مشاهده‌ی اولیه، یک حدس اولیه‌ی قابل بررسی تجربی درباره‌ی پدیده‌ی مورد نظر ارائه می‌دهد.

(۲) یک نظریه‌ی علمی از طریق دو فرایند مکمل استقرا و قیاس انجام می‌شود، اما اولین قدم در ایجاد دانش، قیاس بوده و با روش تجربی امکان‌پذیر است.

(۳) یافته‌های روان‌شناسی به علت پیچیدگی آن، به دقت و قدرت سایر یافته‌های علمی در حوزه‌هایی مانند فیزیک، شیمی و ... نیست.

(۴) نظریه‌ی علمی یا تئوری، به‌ویژه در روان‌شناسی، یک نظام کلی برای تبیین پدیده‌ی مورد نظر است و برای رسیدن به آن، باید یک فرایند مشخص داشته باشیم.

(آزمون کانون - ۹۱)

۶۵. کدام گزینه نادرست است؟

(۱) اولین هدف در روان‌شناسی علمی، توصیفی آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی است، به‌گونه‌ای که بررسی علمی آن‌ها ممکن باشد.

(۲) اگر روان‌شناسان بتوانند پیش‌بینی‌های دقیقی داشته باشند، جایگاه و اعتبار علمی آن‌ها افزایش می‌یابد. این هدف، زمانی تحقق می‌یابد که توصیفی تجربی از پدیده‌ی موردنظر انجام شده باشد.

(۳) روش علمی یا روش تحقیق علمی، فرایند جست‌وجوی منظم برای مشخص کردن یک موقعیت معین است.

(۴) نظریه‌ی علمی از طریق دو فرایند مکمل، استقرا و قیاس انجام می‌شود اما اولین قدم در ایجاد دانش، استقرا است که از طریق جمع‌آوری داده‌های منظم با روش تجربی امکان‌پذیر می‌شود.

۶۶. چنانچه محققى درباره‌ی تأثیر کمبود آهن در کاهش میزان اشتها در دانش‌آموزان دختر شهرستان تهران تحقیق کرده و با

مطالعه بر روی دانش‌آموزان دختر شهرستان کرج نیز به همان نتایج دست یافته باشد، در این تحقیق کدام ویژگی رعایت شده

است؟

(آزمون کانون - ۹۱)

(۱) کنترل (۲) تکرارپذیری (۳) روش قیاس (۴) تعریف عملیاتی

۶۷. به ترتیب «نظامی کلی برای تبیین پدیده‌ی مورد نظر»، «اولین قدم در ایجاد دانش»، «حدس اولیه‌ی قابل بررسی تجربی» و

(آزمون کانون - ۹۰)

«موضوع روان‌شناسی» کدام‌اند؟

(۱) قیاس - تئوری - نظریه - توصیف و تبیین رفتار (۲) تئوری - استقرا - فرضیه - رفتار و فرایندهای روانی

(۳) قیاس - فرضیه - نظریه - توصیف و تبیین رفتار (۴) تئوری - استقرا - نظریه - رفتار و فرایندهای روانی

۶۸. روان‌شناسی از سال ... میلادی به یک عنوان علم تجربی شناخته شد و این پرسش که ...، پرسشی است که بشر از زمان ... با آن

(آزمون کانون - ۹۰)

روبه‌رو بوده است.

(۱) ۱۸۷۹ - انسان چگونه موجودی است؟ - تجربی شدن علم روان‌شناسی

(۲) ۱۷۸۹ - انسان چگونه رفتار می‌کند؟ - آغاز خلقت

(۳) ۱۸۷۹ - انسان چگونه رفتار می‌کند؟ - آغاز خلقت

(۴) ۱۷۸۹ - انسان چگونه موجودی است؟ - تجربی شدن علم روان‌شناسی

(آزمون کانون - ۹۰)

۶۹. در «طرح آزمایش» چرا باید همه چیز به جز متغیر مستقل ثابت نگه داشته شود؟

- ۱) تا بتوانیم متغیر وابسته را از متغیر مستقل جدا کنیم.
- ۲) تا بتوانیم تأثیر متغیرهای دیگر را نیز بررسی کنیم.
- ۳) تا بتوانیم عملکرد فرد را در رابطه با متغیر وابسته بررسی کنیم.
- ۴) تا بتوانیم با اطمینان بگوییم که تغییر حاصل، نتیجه‌ی دستکاری در متغیر مستقل مورد نظر ماست.

(آزمون کانون - ۹۰)

۷۰. اولین هدف در روان‌شناسی علمی چیست و پیش‌بینی پدیده‌ی مورد نظر چه زمانی تحقق می‌یابد؟

- ۱) تغییر در پدیده‌های روان‌شناختی مورد نظر - توصیف تجربی از پدیده‌ی مورد نظر انجام شده باشد.
- ۲) توصیف آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی - توصیف تجربی از پدیده‌ی مورد نظر انجام شده باشد.
- ۳) تغییر در پدیده‌های روان‌شناختی مورد نظر - امکان نتیجه‌گیری رابطه‌ی علی و معلولی وجود داشته باشد.
- ۴) توصیف آزمون‌پذیر و تجربی از پدیده‌های روان‌شناختی - امکان نتیجه‌گیری رابطه‌ی علی و معلولی وجود داشته باشد.

۷۱. براساس کدام ویژگی‌های آزمون‌پذیری، به ترتیب، «به حداقل رساندن میزان ابهام واژه‌ها»، «کمک به تجربه‌پذیر بودن یافته‌ها»

(آزمون کانون - ۹۰)

و «کاهش تأثیر سایر متغیرها» صورت می‌گیرد؟

- ۱) تعریف عملیاتی - تکرارپذیری - کنترل
- ۲) کنترل - تعریف عملیاتی - تکرارپذیری
- ۳) تعریف عملیاتی - کنترل - تکرارپذیری
- ۴) کنترل - تکرارپذیری - تبیین و توصیف

(آزمون کانون - ۹۰)

۷۲. گزینه‌ی صحیح کدام است؟

- ۱) مفاهیم مطرح‌شده در علم روان‌شناسی نسبتاً دشوار و غیرمستقیم هستند؛ به‌طوری که امکان بررسی آن‌ها با روش تجربی امکان‌پذیر می‌باشد.
- ۲) فرضیه‌ی علمی عبارت است از فرایند جست‌وجوی منظم برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین.
- ۳) تفاوت انسان و سایر پدیده‌های مورد مطالعه در علم روان‌شناسی به دلیل پیچیدگی انسان و رعایت بسیاری ملاحظات انسانی و اخلاقی است.
- ۴) نظریه‌ی علمی یا تئوری در حقیقت روشی است که از طریق آن بتوان رفتار را بررسی و تبیین نمود.

۷۳. هنگامی که یک روان‌شناس بیان می‌کند «پسرها از دخترها پرخاشگرتر هستند.» و «تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی

(آزمون کانون - ۹۰)

باعث گسترش رفتار پرخاشگرانه در کودکان خواهد شد.» به ترتیب، اقدام به ... و ... این رفتارها نموده است.

- ۱) پیش‌بینی - تبیین
- ۲) پیش‌بینی - توصیف
- ۳) توصیف - پیش‌بینی
- ۴) توصیف - تبیین

(آزمون کانون - ۹۰)

۷۴. کدام عبارت زیر به صورت یک فرضیه، قابل طرح است؟

- ۱) میان رفتارهای پرخاشگرانه و مطالعه‌ی داستان‌های جنایی، چه ارتباطی وجود دارد.
- ۲) کودکانی که به پیش‌دبستانی می‌روند، در دوران دبستان ریاضیات را با سهولت بیشتر فرا می‌گیرند.
- ۳) آیا میان وزن دختران با سن بلوغ ارتباط مستقیمی وجود دارد.
- ۴) مطالب ذخیره‌شده در حافظه با چه مکانیسمی به یاد آورده می‌شوند.

(آزمایش سلجش - ۹۲)

۷۵. عبارت «دلیل فراموشی چیست؟» به چه موردی در روان‌شناسی اشاره دارد؟

- ۱) روش تحقیق
- ۲) رویکرد روان‌شناسی
- ۳) فرضیه
- ۴) موضوع روان‌شناسی

۷۶. مربی نقاشی عوامل تأثیرگذار بر تمرکز کودکان ۴ ساله را در آموزش نقاشی به حداقل می‌رساند، بیانگر چه ویژگی از روش

(آزمایش سلجش - ۹۱)

علمی است؟

- ۱) آموزش
- ۲) پیش‌بینی
- ۳) جداسازی
- ۴) کنترل

درس نامه

فصل اول / بخش دوم

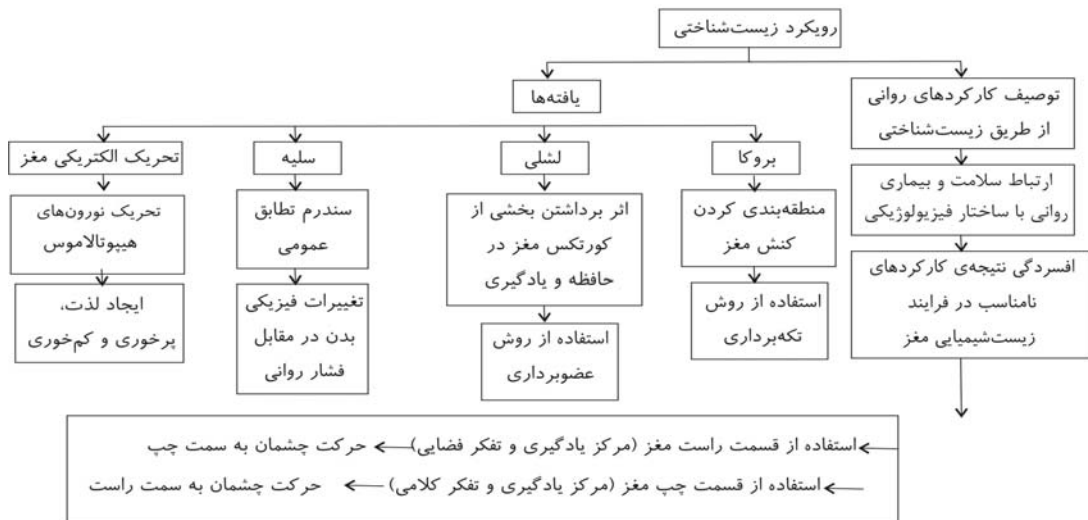
رویکردهای روانشناسی

تعریف:

رویکرد ← بررسی پدیده‌ی روان‌شناختی از منظرهای متفاوت و با روش‌های مختلف
 ← راهی برای توضیح و تبیین رفتار و روش‌ها و شیوه‌های بررسی رفتار

پنج رویکرد اصلی در روان‌شناسی:

(۱) رویکرد زیست‌شناختی:

(۲) رویکرد رفتاری:

(۳) رویکرد شناختی:

ذهن شبیه یک رایانه است با فرایندهای درون‌داده ذخیره‌سازی و یادآوری داده‌ها
 فرض یک نظام پردازش اطلاعات برای تغییر و انتقال آن‌ها
 مکانیستی بودن رویکرد به دلیل مبتنی بودن بر تبیین‌های اساساً ماشینی
 عدم امکان بررسی پدیده‌هایی که امکان مشاهده‌ی مستقیم آن‌ها نیست.

۴) رویکرد روان‌کاوی:

نظریه‌ی فروید و روش درمان او، هر دو روان‌کاوی نامیده می‌شوند. نظریه‌ی روان‌کاوی بر تبیین تحول انسان به نقش تعامل غرایز ذاتی و تجارب اولیه‌ی دوران کودکی تأکید می‌کند. از نظر این رویکرد، نوزاد با غرایز ذاتی به دنیا می‌آید که اگر ارضا نشوند، موجب مشکلاتی در بزرگسالی می‌گردند. نیروهای ناخودآگاه موجب برانگیخته شدن رفتار می‌شوند و احساسات و افکار به‌طور غیرمستقیم و خارج از حیطه‌ی ناخودآگاه عمل می‌کنند. هرگاه کشش غریزی (هم‌چون پرخاشگری) با مانع برخورد کند یا ارضا نشود، خود با استفاده از مکانیسم‌های دفاعی (هم‌چون سرکوبی و انکار) با شرایط پیش‌آمده سازگاری شود. مکانیسم دفاعی روشی است که فرد به‌صورت ناخودآگاه انجام می‌دهد تا اضطراب خود را کاهش دهد. مهم‌ترین درک ما از نظریه‌ی فروید: کشف پدیده‌ی ناخودآگاه

دل بستگی: تمایل کودک به برقراری ارتباط نزدیک با افراد معین و احساس امنیت بیش‌تر در حضور این افراد. آزمایشات هارلو روی میمون‌ها نشان می‌دهد دل بستگی مادر - فرزندی چیزی فراتر از نیاز به غذاست.	هارلو	یافته‌های رویکرد روان‌کاوی
ناتوانی کودک در برقراری پیوند دل بستگی استوار با مادر یا مراقب خود با ناتوانی او در برقراری روابط فردی نزدیک در بزرگسالی ارتباط دارد.	جان بالبی	
دلیل فراموشی حوادث تلخ دوران کودکی دلیل انجام اعمالی که نمی‌توانیم برایشان دلیل مشخصی ارائه دهیم.	تبییین ناخودآگاه	

۵) رویکرد انسان‌گرایی:

نکات مهم این رویکرد:		
بین دو رویکرد رفتاری و روان‌کاوی قرار دارد (نیروی سوم در روان‌شناسی) تأکید بر تجربه‌ی منحصر به فرد انسان‌ها و آزادی برای انتخاب سرنوشت (هر فرد مسئول اعمال خویش است) مخالفت با روش‌های مرسوم علمی که عینی و تجربی است.		
مشاوره‌ی مراجع محوری: لزوم درک دنیای درونی فرد	راجرز	یافته‌ها
سلسله مراتب نیازها: فیزیولوژیک - امنیت - تعلق - احترام - خودشکوفایی	مازلو	
گفته‌های فرد ممکن است تجربیات واقعی خودش نباشد. مبهم بودن آزمایش پذیر نبودن عدم امکان تأییدپذیری		

۱ رویکردها (زیست‌شناختی، رفتاری، شناختی، روان‌کاوی، انسان‌گرا)

- ۷۷.** در علم روان‌شناسی، مفهوم رویکرد را با کدام عبارت می‌توان مشخص کرد؟
 (۱) مطالعه‌ی فلسفی رفتار و فرآیندهای روانی است.
 (۲) حدس خردمندانه درباره‌ی پدیده‌ی موردنظر است.
 (۳) برای رسیدن به یک نظریه‌ی علمی حرکت استقرایی لازم است.
 (۴) راهی برای توضیح و تبیین رفتار و روش‌هایی است که بتوان از طریق آن، رفتار را بررسی کرد.
- ۷۸.** اگر اضطراب را ناشی از کارکردهای نامناسب در فرآیند زیست‌شیمیایی مغز بدانیم، به کدام رویکرد توسل جسته‌ایم؟
 (سراسری - ۹۳)
- (۱) رفتاری (۲) شناختی (۳) روان‌کاوی (۴) زیست‌شناختی
- ۷۹.** چنان‌چه «افسردگی را ناشی از فعالیت نوع خاصی از واسطه‌های عصبی شیمیایی در بدن انسان در نظر بگیریم» و «فرایندهای روانی را حاصل پردازش اطلاعات در ادراک و حافظه قلمداد کنیم»، به ترتیب، به کدام رویکردهای روان‌شناختی توسل جسته‌ایم؟
 (سراسری - ۸۸)
- (۱) شناختی - رفتاری (۲) رفتاری - انسان‌گرا
 (۳) زیست‌شناختی - شناختی (۴) انسان‌گرا - روان‌کاوی
- ۸۰.** کدام رویکرد روان‌شناختی ارتباط بین نظام هورمونی و رفتارهای هیجانی را تبیین می‌کند؟
 (سراسری - ۸۶)
- (۱) رفتاری (۲) شناختی (۳) زیست‌شناختی (۴) پدیدارشناختی
- ۸۱.** حساسیت‌زدایی تدریجی در قالب کدام رویکرد درمانی، استفاده می‌شود؟
 (فارج از کشور - ۹۴)
- (۱) مراجع محوری (۲) رفتار درمانی (۳) شناخت درمانی (۴) روان تحلیل‌گری
- ۸۲.** تکنیکی که به افراد می‌آموزد تا پاسخ‌های خودکار مانند تپش قلب و فشار خون خود را کنترل کنند، ... نام دارد و در رویکرد ... مطرح می‌شود.
 (سراسری - ۹۱)
- (۱) پس‌خوراند زیستی - رفتاری (۲) حساسیت‌زدایی تدریجی - پدیدار شناختی
 (۳) حساسیت‌زدایی تدریجی - زیست‌شناختی (۴) پس‌خوراند زیستی - زیست‌شناختی
- ۸۳.** «نظام پردازش اطلاعاتی» از مفروضات کدام رویکرد روان‌شناختی است؟
 (فارج از کشور - ۹۴)
- (۱) انسان‌گرایی (۲) روان‌کاوی (۳) رفتاری (۴) شناختی
- ۸۴.** در کدام‌یک از رویکردهای روان‌شناختی، تبیین رفتار بر مدل‌های ماشینی استوار است؟
 (فارج از کشور - ۹۴)
- (۱) شناختی (۲) رفتاری (۳) روان‌کاوی (۴) زیست‌شناختی
- ۸۵.** کدام دو رویکرد روان‌شناختی را می‌توان مکانیستی (ماشینی) دانست؟
 (سراسری - ۹۳)
- (۱) شناختی و رفتاری (۲) روان‌کاوی و شناختی (۳) رفتاری و زیست‌شناختی (۴) زیست‌شناختی و شناختی
- ۸۶.** روان‌شناسی شناختی با کدام مشکل مواجه است؟
 (فارج از کشور - ۹۳)
- (۱) بر عوامل غریزی انسان تأکید بیش‌تری دارد.
 (۲) رفتار انسان را بر اساس تأثیر عوامل محیطی تبیین می‌کند.
 (۳) بررسی پدیده‌هایی که امکان بررسی و مشاهده‌ی مستقیم آن‌ها وجود ندارد.
 (۴) نسبت به تجربه، از یک منظر بیرونی نگاه می‌کند تا درونی.
- ۸۷.** این سؤال «چگونه یک مفهوم را در ذهن می‌سازیم؟» توسط کدام دسته از روان‌شناسان مطرح می‌گردد؟
 (سراسری - ۸۴)
- (۱) پدیدارنگر (۲) فیزیولوژیک (۳) شناختی (۴) رفتارگرا

(خارج از کشور - ۹۴)

۸۸. کدام رویکردهای روان‌شناختی نقش اراده و عوامل درونی را در رفتار انسان، کم‌رنگ شمرده‌اند؟

- (۱) انسان‌گرا و رفتاری
(۲) شناختی و انسان‌گرا
(۳) رفتاری و روان‌کاوی
(۴) زیست‌شناختی و روان‌کاوی

(سراسری - ۹۳)

۸۹. کدام عبارت در مورد مکانیسم‌های دفاعی کاملاً درست است؟

- (۱) تلاش ناخودآگاه خود برای کنترل تمایلات منفی به منظور سازگاری فرد
(۲) تلاش آگاهانه برای فریب دیگران و خودش به صورت جامعه‌پسند
(۳) تلاش ناخودآگاه خود برای ارضای تمایلات منفی به دور از چشم دیگران
(۴) تلاش آگاهانه‌ی خود برای فریب دیگران به منظور سازگاری فرد

(سراسری - ۹۲)

۹۰. ماهیت نظریه‌ی فروید، کدام است؟

- (۱) مکانیستی
(۲) جبرگرا
(۳) لوح سفید
(۴) زیست‌شیمیایی

(خارج از کشور - ۹۳)

۹۱. بر اساس رویکرد روان‌کاوی، علت وابستگی بیش از اندازه‌ی فرد به دیگران کدام است؟

- (۱) مکانیسم دفاعی انکار
(۲) ارضاء نشدن نیاز کودک به تغذیه
(۳) لغزش‌های کلامی
(۴) رفتارهای برانگیخته

(خارج از کشور - ۹۳)

۹۲. کدام عبارت را می‌توان نقدی بر رویکرد انسان‌گرا محسوب کرد؟

- (۱) فراسوی رفتار قابل مشاهده، حقایق دیگری نهفته است.
(۲) رویکرد انسان‌گرا، بر مسئولیت فردی انسان تأکید می‌کند.
(۳) رویکرد انسان‌گرا، انسان را به‌عنوان ماشین در نظر می‌گیرد.
(۴) نظریه‌ها به گونه‌ای معرفی می‌شوند که امکان تأییدپذیری آن‌ها نمی‌باشد.

(سراسری - ۹۱)

۹۳. یکی از انتقادهای وارده به رویکرد انسان‌گرا عبارت است از:

- (۱) تأکید بیش از حد روی اثر محیط
(۲) امکان‌پذیر نبودن تأیید نظریه‌ها
(۳) فقدان یا نبود نظری درباره‌ی انسان
(۴) نادیده گرفتن کامل یافته‌های سایر رویکردها

(خارج از کشور - ۹۴)

۹۴. رویکرد انسان‌گرا بین کدام دو رویکرد قرار می‌گیرد؟

- (۱) شناختی و روان‌کاوی
(۲) زیست‌شناختی و شناختی
(۳) رفتارگرایی و زیست‌شناختی
(۴) روان‌کاوی و رفتارگرایی

(خارج از کشور - ۹۱)

۹۵. یکی از انتقادهای وارده به رویکرد انسان‌گرایی این است که:

- (۱) نیازها و سلسله‌مراتب آن‌ها تحت تأثیر محیط زندگی قرار می‌گیرند.
(۲) اهمیت محیط، نگرش‌های فردی و ذهنی را کم‌ارزش جلوه می‌دهد.
(۳) در گزارش افراد مختلف در مورد خودشان، همیشه تفاوت‌های فردی وجود دارد.
(۴) گزارش فرد در مورد خودش نمی‌تواند واقعاً همان چیزی باشد که تجربه می‌کند.

(خارج از کشور - ۹۰)

۹۶. یکی از ایرادهای وارده به رویکرد انسان‌گرا این است که:

- (۱) بیش‌تر به عینیت می‌پردازد نه ذهنیت.
(۲) ابهام دارد و آزمایش‌پذیر نیست.
(۳) تجربه‌های منحصر به فرد را نادیده می‌گیرد.
(۴) برای انسان آزادی عمل قائل نمی‌شود.

(سراسری - ۸۴)

۹۷. رویکردهای شناختی، انسان‌گرا و روان‌کاوی به ترتیب بر روی کدام مفاهیم تأکید دارند؟

- (۱) پردازش اطلاعات - تجارب ذهنی - انگیزه‌های ناخودآگاه
(۲) تجارب ذهنی - پردازش اطلاعات - انگیزه‌های ناخودآگاه
(۳) پردازش اطلاعات - تجارب ذهنی - رشد روانی - اجتماعی
(۴) تجارب ذهنی - پردازش اطلاعات - رشد روانی - اجتماعی

آزمون‌های کانون و سایر منابع

- ۹۸. کدام گزینه به ترتیب مربوط به رویکردهای روان‌کاوی، انسان‌گرایی و شناختی است؟** (آزاد-۹۰)
- انسان به عنوان ماشین قلمداد شده است. - هر فرد مسئول اعمال خویش است. - آگاهی و ذهن را مورد غفلت قرار می‌دهد.
 - نقش اراده‌ی آزاد و عوامل محیطی را ناچیز می‌داند. - مبهم بوده و آزمایش‌پذیر نمی‌باشد. - انسان به‌عنوان ماشین قلمداد شده است.
 - کشف پدیده‌ی ناخودآگاه - عدم توجه به ریشه‌ی رفتار فرد - مکانیستی بودن
 - تأکید بر عوامل غریزی و تجربه‌ی منحصربه‌فرد - تأکید بر رفتار مشترک انسان‌ها - تأکید بر تجارب اولیه‌ی دوران کودکی
- ۹۹. کدام رویکردها به ترتیب بر اهمیت «عوامل غریزی» و «عوامل محیطی» تأکید دارند؟** (آزاد-۸۹)
- رفتاری - زیست‌شناختی (۲) زیست‌شناختی - رفتاری (۳) روان‌کاوی - شناختی (۴) روان‌کاوی - رفتاری
- ۱۰۰. روان‌شناسان ... ذهن انسان را به یک رایانه تشبیه می‌کنند.** (آزاد-۸۸)
- زیست‌شناختی (۱) روان‌کاوی (۲) شناختی (۳) پدیدار شناختی (۴)
- ۱۰۱. موضوعات «رؤیاه‌ها»، «راهبردهای حل مسئله» و «محركات بیرونی» به ترتیب در کدام رویکرد روان‌شناسی بررسی می‌شوند؟** (آزاد-۸۸)
- شناختی - روان‌کاوی - رفتاری (۱) روان‌کاوی - شناختی - رفتاری (۲)
 - رفتاری - شناختی - روان‌کاوی (۳) شناختی - رفتاری - روان‌کاوی (۴)
- ۱۰۲. کدام یک از مفاهیم زیر مربوط به رویکرد روان‌کاوی نیست؟** (آزاد-۸۷)
- خودشکوفایی (۱) لغزش‌های زبانی (۲) رویاها و نیازها (۳) سطح هوشیار و ناهشیار ذهن (۴)
- ۱۰۳. هدف رفتاردرمانی چیست؟** (آزاد-۸۷)
- کاربرد اصول یادگیری در ایجاد رفتارهای مناسب (۱) کاربرد اصول یادگیری در افزایش قدرت تحمل (۲)
 - کاهش دادن و از بین بردن رفتارهای ناسازگار (۳) ایجاد آرامش روانی در بیمار (۴)
- ۱۰۴. کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با رویکرد شناختی صحیح است؟ در این رویکرد:** (آزاد-۸۵)
- به آنچه در درون انسان اتفاق می‌افتد توجه نمی‌شود.
 - به مکانیسم‌های مغزی و عوامل زیستی تأکید می‌شود.
 - عمده رفتارها و فرآیندهای روانی را نتیجه‌ی عوامل ناهشیار می‌دانند.
 - محیط درونی را واسطه‌ی بین محرک بیرونی و رفتار می‌دانند.
- ۱۰۵. اگر روان‌شناسی به بررسی ارتباط بین زبان و تفکر پردازد به کدام رویکرد روان‌شناختی توجه داشته است؟** (آزاد-۸۵)
- رویکرد زیست‌شناختی (۲) رویکرد شناختی (۳) رویکرد روان‌کاوی (۴) رویکرد رفتاری
- ۱۰۶. روان‌شناس معتقد به رویکرد رفتاری، در توجیه بی‌دقتی یک کودک چه می‌گوید؟** (آزاد-۸۳)
- این کودک مفهوم دقت را در سازمان شناختی خود ندارد.
 - در پردازش اطلاعات، این کودک دچار اشکال است.
 - این کودک هنگامی که بی‌دقتی نموده نه تنها تنبیه نشده است بلکه رفتار بی‌دقتی او تقویت هم شده است.
 - سیستم عصبی و سیستم هورمونی این کودک در انجام اعمال به نحو مناسبی عمل نمی‌کند.
- ۱۰۷. مطالعات در زمینه‌ی چاقی انسان‌ها نشان می‌دهد که چاقی در انسان به ...** (آزاد-۸۲)
- حالات و فعالیت‌های مغزی او وابسته است.
 - استفاده از تحریک برقی نواحی مغز مربوط است.
 - عواملی افزون بر تحریک برخی نواحی مغز وابسته می‌باشد.
 - رابطه‌ی سیستم هورمونی و عصبی وابسته می‌باشد.

۱۰۸. براساس نظریه‌ی روان‌کاوی فروید، نیروهای ناخودآگاه سبب برانگیخته شدن رفتار می‌شوند. هر زمان که کشش‌های غریزی ارضا نشوند، ... با استفاده از مکانیسم‌های دفاعی سعی می‌کند با شرایط پیش‌آمده ... در این دیدگاه احساسات و افکار به‌طور ... و ... آگاهی فرد عمل می‌نمایند.

(آزمون کانون - ۹۴)

۱) خود - سازگار شود - غیرمستقیم - خارج از حیطه‌ی
 ۲) خود - مبارزه کند - مستقیم - در حیطه‌ی
 ۳) ناخودآگاه - سازگار شود - غیرمستقیم - در حیطه‌ی
 ۴) ناخودآگاه - مبارزه کند - مستقیم - خارج از حیطه‌ی

۱۰۹. مشکلات ناشی از عدم ارضاء نیازها و غرایز در زمان کودکی مربوط به کدام رویکرد روان‌شناختی بوده و پیش‌فرض دیگر آن چیست؟

(آزمون کانون - ۹۴)

۱) روان‌کاوی - رفتارهای اکتسابی
 ۲) روان‌کاوی - نیروهای ناخودآگاه
 ۳) شناختی - رفتارهای اکتسابی
 ۴) شناختی - نیروهای ناخودآگاه

۱۱۰. کدام گزینه، فرضیه‌ای است که در حوزه‌ی رویکرد رفتاری مورد بررسی قرار می‌گیرد؟

۱) آیا اختلال اضطرابی هراس از روش پس‌خوراند زیستی قابل درمان است.
 ۲) درمان اعتیاد به اینترنت با آگاهی دادن به کاربر امکان‌پذیر است.
 ۳) چرا فردی که مراقبان نامناسبی در کودکی داشته، نمی‌تواند به دیگران اعتماد کند.
 ۴) مکانیسم‌های دفاعی باعث آرام شدن رفتارهای پرخاشگری می‌شود.

(آزمون کانون - ۹۴)

۱۱۱. استفاده از «مدل‌ها» در کدام رویکردها، به ترتیب، نقطه‌ی ضعف و قوت بوده است؟

۱) روان‌کاوی - شناختی
 ۲) انسان‌گرا - رفتاری
 ۳) شناختی - زیست‌شناختی
 ۴) رفتاری - روان‌کاوی

(آزمون کانون - ۹۴)

۱۱۲. روان‌شناسان انسان‌گرا بر این باورند که روان‌شناسی باید با تجربه‌ی ... و ... فرد مرتبط باشد. این رویکرد استفاده از روش‌های علمی مرسوم را برای مطالعه‌ی انسان ... می‌داند.

(آزمون کانون - ۹۴)

۱) عینی (غیرذهنی) - غیرهشیار - نامناسب
 ۲) غیرعینی (ذهنی) - هشیار - مناسب
 ۳) غیرعینی (ذهنی) - هشیار - نامناسب
 ۴) عینی (غیرذهنی) - غیرهشیار - مناسب

۱۱۳. این که انسان عاطفی و غیرمنطقی می‌شود و در بسیاری از مواقع، احساسات بر او چیره می‌شود؛ ناقض کدام یک از رویکردهای روان‌شناسی است و در این رویکرد تبیین‌های شناختی بر کدام مدل‌ها بنا نهاده شده‌اند؟

(آزمون کانون - ۹۴)

۱) شناختی - ماشینی
 ۲) انسان‌گرا - ماشینی
 ۳) زیست‌شناختی - زیستی
 ۴) رفتارگرایی - زیستی

۱۱۴. در رویکرد رفتاری پیش‌فرض بنیادین بر این است که ... ما را می‌سازد و تأکید آن بر این است که ... ما به ماورای رفتار قابل مشاهده برویم.

(آزمون کانون - ۹۴)

۱) ضمیر ناخودآگاه و تجربیات درونی - نیازی نیست
 ۲) ضمیر ناخودآگاه و تجربیات درونی - بهتر است
 ۳) تجربه و تعامل با محیط - نیازی نیست
 ۴) تجربه و تعامل با محیط - بهتر است

۱۱۵. در هنگام پاسخ به سؤالات «اگر در کنکور قبول نشوی، چه خواهی کرد؟» و «وقت طلاست؛ به چه معناست؟»، به ترتیب:

(آزمون کانون - ۹۴)

الف) چشمان فرد پاسخ‌گو به کدام سمت منحرف خواهد شد؟
 ب) پاسخ به این سؤالات نیازمند استفاده از کدام قسمت مغز است؟
 ج) قسمت فعال مغز در هر مورد چه نام دارد؟

۱) راست - چپ / راست - چپ / مرکز یادگیری و تفکر فضایی - مرکز یادگیری و تفکر کلامی
 ۲) راست - چپ / چپ - راست / مرکز یادگیری و تفکر کلامی - مرکز یادگیری و تفکر فضایی
 ۳) چپ - راست / چپ - راست / مرکز یادگیری و تفکر کلامی - مرکز یادگیری و تفکر فضایی
 ۴) چپ - راست / راست - چپ / مرکز یادگیری و تفکر فضایی - مرکز یادگیری و تفکر کلامی

- ۱۱۶. از معایب و مشکلات رویکرد شناختی می توان گفت ...** (آزمون کانون - ۹۲)
- ۱) جبرگراست و براساس مدل های زیستی ارائه شده است که نقش اراده ای آزاد و عوامل محیطی را ناچیز و ناممکن شمرده است.
 - ۲) مکانیستی است و امکان بررسی و مشاهده ی مستقیم پدیده ها در آن وجود ندارد.
 - ۳) مبهم بوده و امکان تأییدپذیری نظریه ها در آن وجود ندارد.
 - ۴) بر اهمیت فرایندهای میانجی گر که بین محرک و پاسخ رخ می دهد، تأکید می کند.
- ۱۱۷. رویکرد انسان گرا با اتخاذ یک نگاه مثبت به رفتار انسانی، چه چیزی را توانسته است به چالش بکشاند؟** (آزمون کانون - ۹۲)
- ۱) تبیین های شناختی که اساساً بر مدل های ماشینی بنا نشده است.
 - ۲) رویکردهایی که استفاده از روش های علمی مرسوم را برای مطالعه ی انسان نامناسب می داند.
 - ۳) دیدگاه کسانی را که به تجربه از منظر درونی اهمیت می دهند.
 - ۴) دیدگاه های جبرگرایانه ی روش های علمی مرسوم که در رویکردهای دیگر بر آن تأکید می شود.
- ۱۱۸. براساس رویکرد زیست شناختی، عدم توانایی در سخن گفتن بیمار نتیجه ی چیست؟** (آزمون کانون - ۹۲)
- ۱) نارسایی در یک منطقه ی خاص مغز
 - ۲) عدم ارضای نیازها و غرایز زیستی در دوران کودکی
 - ۳) نارسایی در پردازش اطلاعات در سیستم شناختی
 - ۴) عدم پاسخ بیمار به محرک ها و عوامل محیطی
- ۱۱۹. کدام گزینه در ارتباط با مکانیسم های دفاعی، نادرست است؟** (آزمون کانون - ۹۲)
- ۱) سازگاری با موانع کشش های غریزی از طریق مکانیسم های دفاعی، از پیش فرض های رویکرد روان کاوی است.
 - ۲) سرکوبی و انکار از جمله مکانیسم های دفاعی در زمان عدم ارضای کشش های غریزی است.
 - ۳) مکانیسم های دفاعی از جمله نیروهای ناخودآگاه است که موجب برانگیخته شدن رفتار می شود.
 - ۴) مکانیسم دفاعی روشی است که فرد به صورت خودآگاه انجام می دهد تا اضطراب خود را کاهش دهد.
- ۱۲۰. کدام رویکرد از نظر نوع نگاه به فرد با دیگر رویکردها تفاوت دارد و این تفاوت به چه علت است؟** (آزمون کانون - ۹۱)
- ۱) شناختی - زیرا انسان را از نظر فعالیت های عصبی - زیستی مورد بررسی قرار می دهد.
 - ۲) انسان گرا - زیرا انسان را از درون و از منظر خود فرد مورد بررسی قرار می دهد.
 - ۳) شناختی - زیرا محرک های بیرونی را بر محیط درونی تأثیرگذار می داند.
 - ۴) روان کاوی - پاداش ها و تنبیه ها را بر شکل دهی رفتار مؤثر دانسته است.
- ۱۲۱. نظر روان شناسان مختلف نسبت به یک بیمار مبتلا به افسردگی با توجه به رویکرد متبوع آن ها، در کدام گزینه نادرست بیان شده است؟** (آزمون کانون - ۹۱)
- ۱) بیماری او ناشی از کارکردهای نامناسب در فرایند زیست شیمیایی مغز است: زیست شناختی
 - ۲) درون داد بیمار باید اطلاعات امیدوارکننده باشد تا برون داد طبیعی داشته باشد: شناختی
 - ۳) محیط اطراف بیمار را نباید افراد ناامید و مأیوس پرکنند: روان کاوی
 - ۴) بیمار باید با صحبت کردن با مشاور و بیان احساسات درونی خود به شرایط طبیعی برگردد: انسان گرا
- ۱۲۲. در رویکرد شناختی کدام مورد، شیوه ی ارزشمند و پرثمری در به دست آوردن اطلاعات بوده است؟** (آزمون کانون - ۹۱)
- ۱) بررسی فرایندهای میانجیگر بین محرک و پاسخ
 - ۲) بررسی و مشاهده ی مستقیم پدیده ها
 - ۳) توجه به تفاوت بین انسان و ماشین
 - ۴) استفاده از مدل ها
- ۱۲۳. اگر چشمان فرد به هنگام پاسخ گویی به سؤالات به سمت چپ حرکت نماید، بیانگر استفاده ی او از کدام قسمت مغز و مرکز کدام فعالیت ها خواهد بود؟ (به ترتیب)** (آزمون کانون - ۹۱)
- ۱) راست - یادگیری و تفکر کلامی
 - ۲) چپ - یادگیری و تفکر فضایی
 - ۳) چپ - یادگیری و تفکر کلامی
 - ۴) راست - یادگیری و تفکر فضایی

۱۲۴. هنگامی که «تمام رفتارهای انسان را اکتسابی فرض کنیم»، «انسان را تنها کنترل‌کننده‌ی رفتار خود بدانیم»، «انسان را به‌عنوان ماشین قلمداد کنیم» و «رفتار انسان را تحت تأثیر تجارب دوران کودکی بدانیم»، به ترتیب، به کدام رویکردهای روان‌شناسی توسل جسته‌ایم؟

(آزمون کانون - ۹۱)

- (۱) انسان‌گرا - رفتاری - زیست‌شناختی - روان‌کاوی
(۲) رفتاری - انسان‌گرا - شناختی - روان‌کاوی
(۳) انسان‌گرا - رفتاری - شناختی - زیست‌شناختی
(۴) رفتاری - انسان‌گرا - زیست‌شناختی - شناختی

۱۲۵. کدام رویکرد روان‌شناختی به این پرسش که «چرا در بعضی مواقع، کارها و اعمالی را انجام می‌دهیم که دلیل مشخصی را نمی‌توانیم برای آن‌ها ارائه دهیم؟» پاسخ می‌دهد و یافته و دانشمند مرتبط با این رویکرد کدام است؟

- (۱) روان‌کاوی - سلسله‌مراتب نیازها - مازلو
(۲) انسان‌گرا - رفتار دل‌بستگی - هارلو
(۳) روان‌کاوی - رفتار دل‌بستگی - هارلو
(۴) انسان‌گرا - سلسله‌مراتب نیازها - مازلو

۱۲۶. کدام روان‌شناس محقق از روش «عضوبرداری» جهت نشان دادن تأثیر از بین بردن قسمت‌هایی از بافت مغز در ایجاد رفتار، استفاده نمود و تحریک الکتریکی مغز بیش‌تر در نورون‌های کدام ناحیه صورت می‌گیرد؟

(آزمون کانون - ۹۱)

- (۱) پل بروکا - کورتکس
(۲) کارل لشی - هیپوتالاموس
(۳) کارل لشی - کورتکس
(۴) پل بروکا - هیپوتالاموس

۱۲۷. با توجه به رویکردهای روان‌شناختی، رفتار بعضی از نوجوانان در شب چهارشنبه‌سوری در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

(آزمون کانون - ۹۱)

- (۱) چنین نوجوانانی باید با اعمال روش‌های تنبیهی، در مورد خطر این‌گونه اقدامات آموزش ببینند: رویکرد رفتاری
(۲) انجام اقدامات خطرآفرین در دوران نوجوانی، به‌دلیل ترشح هورمون‌های خاص در این سنین است: رویکرد روان‌کاوی
(۳) هر فردی، مسئول رفتارهای مثبت یا منفی خود است و باید شخصاً به‌درستی یا نادرستی چنین رفتارهایی پی‌ببرد: رویکرد شناختی
(۴) نوجوانی که اقدام به انجام کارهای خطرناکی هم‌چون ساخت مواد آتش‌زا می‌کند، در کودکی به‌درستی در مورد این خطرات توجیه نشده‌اند: رویکرد انسان‌گرا

(آزمون کانون - ۹۱)

۱۲۸. در رویکرد انسان‌گرا، پیش‌فرض نظریه‌ی «کارل راجرز» چیست؟

- (۱) تمام رفتارهای انسان‌ها اکتسابی و قابل یادگیری است.
(۲) هر فردی در مرکزیت دنیای تجربی خود واقع شده است.
(۳) نیازهای انسان به‌صورت سلسله‌مراتب طبقه‌بندی می‌شوند.
(۴) تمام آن چیزی که فرد از خود گزارش می‌دهد، نمی‌تواند همان چیزی باشد که آن‌ها را تجربه می‌کند.

(آزمون کانون - ۹۱)

۱۲۹. روان‌شناسان شناختی برای بررسی فرایندهای شناختی انسان مانند حافظه، تفکر و ... چگونه عمل می‌کنند؟

- (۱) استفاده از تجربه‌های غیرعینی و ذهنی انسان
(۲) تشبیه انسان به جعبه‌ی تو خالی و یا لوح سفید
(۳) تأکید بر نقش غرایز زیستی ذاتی در فعالیت‌های روانی انسان
(۴) استفاده از مدل‌های ماشینی برای توصیف و تبیین پدیده‌های شناختی

(آزمون کانون - ۹۱)

۱۳۰. کدام گزینه درباره‌ی رویکرد انسان‌گرا صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) هیجان، یک تجربه‌ی درونی و کاملاً آگاهانه است.
(۲) روش‌های عینی و تجربی، در این رویکرد مرسوم می‌باشد.
(۳) دیدگاه انسانی و تأکید بر مسئولیت فردی هر انسان دارد.
(۴) مازلو، این رویکرد را نیروی سوم در روان‌شناسی نامید.

۱۳۱. «اصلاح رفتار نامناسب از روش پاداش و تنبیه» در کدام رویکرد روان‌شناختی مطرح می‌شود و از یافته‌های این رویکرد کدام است؟

(آزمون کانون - ۹۱)

- (۱) انسان‌گرایی - سلسله‌مراتب نیازهای مازلو
(۲) زیست‌شناختی - تکه‌برداری
(۳) رفتاری - پس‌خوراند زیستی
(۴) روان‌کاوی - رفتار دل‌بستگی

(آزمون کانون - ۹۱)

۱۳۲. از جمله مشکلاتی که روان‌شناسی شناختی با آن مواجه است این است که:

- ۱) امکان بررسی و مشاهده‌ی مستقیم برخی از پدیده‌ها وجود ندارد.
 - ۲) آگاهی، ذهن، تجربه و هیجانات را مورد غفلت قرار می‌دهد.
 - ۳) نقش اراده‌ی آزاد و عوامل محیطی را ناچیز می‌داند.
 - ۴) تمام آن چیزی که فرد از خودش گزارش می‌دهد، نمی‌تواند همان چیزی باشد که آن‌ها را تجربه می‌کند
۱۳۳. هنگام پاسخ به سؤال «آسمان چه رنگی است؟» چشمان یک مخاطب معمولی به کدام سمت حرکت نموده و این امر در

(آزمون کانون - ۹۱)

کدام رویکرد روان‌شناسی بررسی می‌شود؟

(آزمون کانون - ۹۱)

۱۳۴. رویکرد انسان‌گرا حد وسط دو رویکرد ... و ... قرار دارد و معروف به ... در روان‌شناسی می‌باشد.

- ۱) شناختی - روان‌کاوی - جبرگرایی
- ۲) شناختی - رفتاری - نیروی سوم
- ۳) رفتاری - روان‌کاوی - نیروی سوم
- ۴) رفتاری - زیست‌شناختی - جبرگرایی

(آزمون کانون - ۹۱)

۱۳۵. کدام گزینه در ارتباط با رویکرد انسان‌گرا صحیح نمی‌باشد؟

- ۱) استفاده از روش‌های علمی مرسوم را برای مطالعه‌ی انسان نامناسب می‌داند.
 - ۲) در این رویکرد فرض شده که هر فردی مسئول اعمال خویش می‌باشد و تحت تأثیر عوامل خارجی قرار نمی‌گیرد.
 - ۳) نظریه‌ها در این رویکرد به‌گونه‌ای معرفی می‌شوند که امکان تأییدپذیری آن‌ها وجود دارد.
 - ۴) این رویکرد یک نگاه مثبت به رفتار انسانی دارد.
۱۳۶. این فرضیه که عدم توانایی در سخن‌گفتن یک بیمار را نتیجه‌ی یک نارسایی از یک منطقه‌ی خاص مغز بدانیم، مربوط به

(آزمون کانون - ۹۱)

کدام‌یک از رویکردهای روان‌شناسی است؟

- ۱) زیست‌شناختی
 - ۲) شناختی
 - ۳) روان‌کاوی
 - ۴) انسان‌گرا
۱۳۷. اگر به هنگام پاسخ‌دهی به سؤالات شما چشمان دوستان به سمت راست حرکت کند، به ترتیب بیان‌گر استفاده از کدام

(آزمون کانون - ۹۱)

نیم‌کره‌ی مغز و کدام مرکز مغزی است و احتمالاً سؤال شما در ارتباط با چه موضوعی بوده است؟

- ۱) چپ - تفکر فضایی - اطلاعات شخصی
 - ۲) راست - تفکر فضایی - اطلاعات عمومی
 - ۳) چپ - تفکر کلامی - اطلاعات عمومی
 - ۴) راست - تفکر کلامی - اطلاعات شخصی
۱۳۸. به ترتیب اعتقاد به بهترین روش فهمیدن رفتار از طریق درک دنیای «درونی» و «پیرامونی»، ویژگی کدام رویکردهای

(آزمون کانون - ۹۱)

روان‌شناختی است؟

- ۱) روان‌کاوی - زیست‌شناختی
- ۲) انسان‌گرا - رفتاری
- ۳) زیست‌شناختی - شناختی
- ۴) شناختی - روان‌کاوی

(آزمون کانون - ۹۱)

۱۳۹. کدام مورد، از اشکالات وارد به رویکرد روان‌کاوی نمی‌باشد؟

- ۱) این رویکرد، براساس مدل‌های زیستی ارائه شده است.
- ۲) این رویکرد، نقش عوامل درونی را ناچیز و ناممکن شمرده است.
- ۳) این رویکرد، معتقد است که رفتار کودک به‌وسیله‌ی نیروهای ذاتی تعیین شده است.
- ۴) در این رویکرد، نقش اراده‌ی آزاد، بیش از حد ناچیز و ناممکن شمرده شده است.

۱۴۰. در رویکرد شناختی، کدام شیوه، شیوه‌ی ارزشمند و پربهری در به‌دست آوردن اطلاعات بوده است و انتقاد وارد به این

(آزمون کانون - ۹۰)

رویکرد چیست؟

- ۱) استفاده از مدل‌ها در روان‌شناسی شناختی - انسان را به‌عنوان ماشین قلمداد کرده است.
- ۲) مخالفت با روش‌های مرسوم علمی - شکل‌گیری رفتار را صرفاً ناشی از عوامل محیطی دانسته است.
- ۳) استفاده از یک نظام پردازش اطلاعاتی برای توصیف و تبیین کارکردهای روانی - رفتار کودک را ناشی از نیروهای ذاتی می‌داند.
- ۴) طبقه‌بندی نیازها به‌صورت سلسله‌مراتب - تمام آن‌چه فرد از خود گزارش می‌دهد، نمی‌تواند همان چیزی باشد که تجربه کرده است.

۱۴۱. از دیدگاه ... در روان‌شناسی انسان‌گرا، چهارمین نیاز انسان، نیاز به ... است و مثال آن فردی است که ...**(آزمون کانون - ۹)**

- ۱) کارل راجرز - احترام و عزت نفس - در جمع دوستان وارد هر بحثی می‌شود تا توجه و احترام دیگران را به خود جلب کند.
- ۲) ابراهام مازلو - تعلق و دوست داشتن - تمایل به کنش با دیگران دارد به طوری که احساس کند مورد پذیرش آن‌ها قرار گرفته است.
- ۳) ابراهام مازلو - احترام و عزت نفس - در جمع دوستان وارد هر بحثی می‌شود تا توجه و احترام دیگران را به خود جلب کند.
- ۴) کارل راجرز - تعلق و دوست داشتن - تمایل به کنش با دیگران دارد به طوری که احساس کند مورد پذیرش آن‌ها قرار گرفته است.

۱۴۲. به چه علت نظریه‌ی «فروید» به شدت جبرگرا است و مهم‌ترین درک ما از این نظریه چیست؟**(آزمون کانون - ۹)**

- ۱) زیرا مطابق این نظریه، رفتار کودک به وسیله‌ی نیروهای ذاتی تعیین شده‌اند - تأکید بیش‌تر بر رفتار مشترک انسان‌ها
- ۲) زیرا این نظریه معتقد است که رفتار بزرگ‌سالی به وسیله‌ی تجارب دوران کودکی شکل می‌گیرد - کشف پدیده‌ی ناخودآگاه
- ۳) زیرا نقش اراده‌ی آزاد و نقش عوامل محیطی را بیش از حد ناچیز و ناممکن شمرده است - تأکید بیش‌تر بر رفتار مشترک انسان‌ها
- ۴) زیرا نقش عوامل درونی از قبیل انگیزش و ادراک را بیش از حد ناچیز به حساب می‌آورد - وجود حقایق دیگری در فراسوی رفتار قابل مشاهده

۱۴۳. هدف از روش درمانی «رفتار درمانی» چیست و کدام شیوه در مقابل شیوه‌ی درمانی «حساسیت‌زدایی منظم» قرار دارد؟**(آزمون کانون - ۹)**

- ۱) حذف رفتارهای ناسازگار و جایگزینی رفتارهای مطلوب - تکنیک پس‌خوراند زیستی
- ۲) کنترل فرایندهای جسمانی - تکنیک پس‌خوراند زیستی
- ۳) کنترل فرایندهای جسمانی - بی‌زاری درمانی
- ۴) حذف رفتارهای ناسازگار و جایگزینی رفتارهای مطلوب - بی‌زاری درمانی

۱۴۴. کدام‌یک از مفاهیم زیر، مربوط به رویکرد زیست‌شناختی است؟**(آزمون کانون - ۹)**

- ۱) سندرم تطابق عمومی - عضوبرداری
- ۲) لغزش‌های زبانی - رفتارهای برانگیخته‌ی ناخودآگاه
- ۳) تحریک الکتریکی مغز - سطح هشیار و ناهشیار ذهن
- ۴) خود شکوفایی - منطقه‌بندی کردن کنش مغز

۱۴۵. علت مخالفت روان‌شناسان انسان‌گرا با روش‌های مرسوم علمی در این است که:**(آزمون کانون - ۹)**

- ۱) روان‌شناسان انسان‌گرا تجربه را یک امر صرفاً بیرونی دانسته، در حالی که دیگر روان‌شناسان، آن را امری درونی می‌دانند.
- ۲) روان‌شناسان انسان‌گرا بر تجربه‌ی منحصر به فرد انسان‌ها تأکید دارند، اما دیگر روان‌شناسان، ویژگی فردی را به حداقل می‌رسانند.
- ۳) روان‌شناسان انسان‌گرا نقش اراده‌ی آزاد و عوامل محیطی را نادیده می‌گیرند، اما دیگر روان‌شناسان بر نقش اراده‌ی انسان تأکید دارند.
- ۴) روان‌شناسان انسان‌گرا ویژگی‌های فردی را نادیده می‌گیرند، در حالی که دیگر روان‌شناسان بر رفتارها و ویژگی‌های فرد تأکید دارند.

۱۴۶. چرا رویکرد رفتاری را «رفتارگرایی» می‌نامیم و کدام مورد از یافته‌ها و تکنیک‌های این دیدگاه به‌شمار می‌رود؟**(آزمون کانون - ۹)**

- ۱) تمام رفتارهای انسان، ذاتی و ژنتیکی است. - رفتار درمانی
- ۲) رفتار انسان، نتیجه‌ی شکل‌گیری پاسخ‌ها به محرک‌های درونی است. - بی‌زاری درمانی
- ۳) فراسوی رفتار قابل مشاهده، حقایق دیگری نهفته است. - سندرم تطابق عمومی
- ۴) این رویکرد به ریشه‌ی رفتار توجه خاصی ندارد. - پس‌خوراند زیستی

۱۴۷. از نگاه رویکرد روان‌کاوی، فعالیت روانی «وابستگی بیش از اندازه به دیگران» در بزرگ‌سالی چگونه توجیه می‌شود؟**(آزمون کانون - ۹)**

- ۱) سازگاری کشتش‌های غریزی با مکانیزم‌های سرکوبی و انکار
- ۲) عدم ارضای نیاز به تغذیه در کودکی
- ۳) ناتوانی کودک در برقراری پیوند عاطفی استوار با مادر
- ۴) عدم ارضای نیازها در سطوح پایین و در نتیجه راه نیافتن به نیازهای بالاتر در سلسله مراتب نیازها

۱۴۸. براساس رویکرد زیست‌شناختی می‌توان گفت بیماری افسردگی ممکن است نتیجه‌ی ...**(آزمون کانون - ۹)**

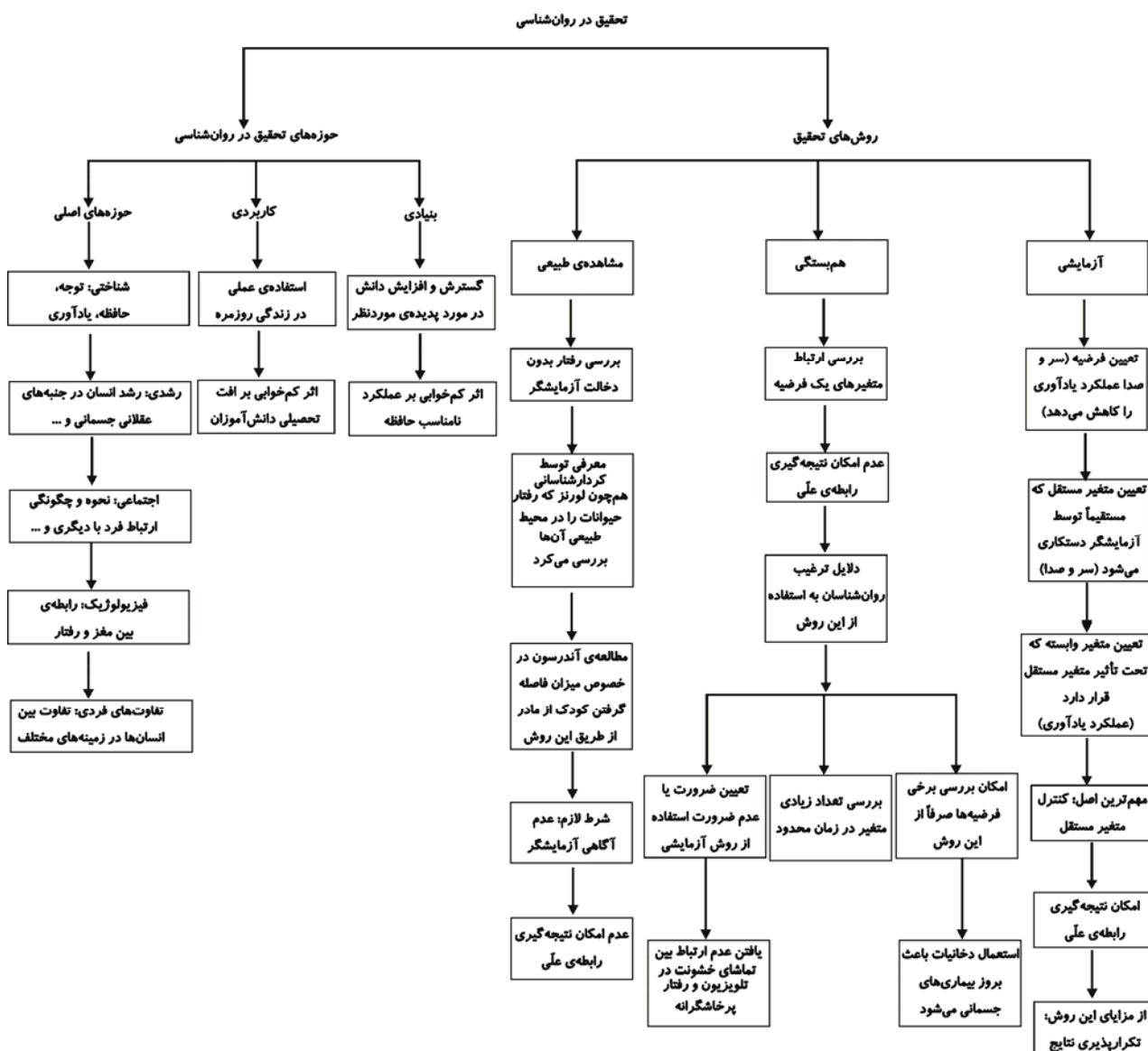
- ۱) کارکردهای نامناسب در فرآیند زیست‌شیمیایی مغز باشد.
- ۲) عدم کارکرد مناسب فرآیند پردازش اطلاعات در مغز باشد.
- ۳) عدم ارضای نیازها و غرایز زیستی دوران کودکی باشد.
- ۴) تأثیر عوامل بیرونی و محرک‌های خارجی باشد.

- ۱۴۹.** انتقاد وارد بر کدام رویکردهای روان‌شناختی به ترتیب، «جبرگرایانه بودن» و «مکانیستی بودن» می‌باشد؟ (آزمون کانون - ۹)
- (۱) شناختی و روان‌کاوی - روان‌کاوی و رفتاری
(۲) رفتاری و انسان‌گرا - زیست‌شناختی و شناختی
(۳) انسان‌گرا و روان‌کاوی - شناختی و رفتاری
(۴) روان‌کاوی و رفتاری - رفتاری و شناختی
- ۱۵۰.** کودکی که دائماً در حین صحبت‌های خود از کلمات زشت و رکیک استفاده می‌کند، به دلیل هم‌نشینی و هم‌بازی شدن با دوستان جدید، بعد از مدتی رفتار خود را تغییر داده و کلمات شایسته و مؤدبانه در گفت‌وگوهای خود به کار می‌برد. این موضوع را به ترتیب، کدام رویکرد روان‌شناختی و کدام مشخصه و ویژگی رشد توجیه می‌کند؟ (آزمون کانون - ۹)
- (۱) روان‌کاوی - رشد، فرایندی کل‌گراست و جنبه‌های مختلف دارد.
(۲) شناختی - در رشد، انعطاف‌پذیری وجود دارد.
(۳) رفتاری - در رشد، انعطاف‌پذیری وجود دارد.
(۴) زیست‌شناختی - رشد، فرایندی کل‌گراست و جنبه‌های مختلف دارد.
- ۱۵۱.** کدام گزینه نیازهای انسان را به صورت سلسله مراتب رویکرد انسان‌گرا شامل می‌شود و چه کسی آن‌ها را مطالعه نمود؟ (آزمون کانون - ۹)
- (۱) احترام، امنیت، خودشکوفایی - ابراهام مازلو
(۲) امنیت، تعلق، عزت نفس، دوست داشتن - کارل راجرز
(۳) امنیت، تعلق، عزت نفس - ابراهام مازلو
(۴) امنیت، دوست داشتن، احترام - کارل راجرز
- ۱۵۲.** به ترتیب، روش‌های «تکه‌برداری» و «عضوبرداری»، کدام یافته‌ها و نتایج را در رویکرد زیست‌شناختی در پی داشتند؟ (آزمون کانون - ۹)
- (۱) تأثیر تحریک الکتریکی مغز در ایجاد لذت - سندرم تطابق عمومی
(۲) منطقه‌بندی کردن کنش مغز - نقش مهم بافت‌های مغز در ایجاد رفتار
(۳) سندرم تطابق عمومی - منطقه‌بندی کردن کنش مغز
(۴) نقش مهم بافت‌های مغز در ایجاد رفتار - تأثیر تحریک الکتریکی مغز در ایجاد لذت
- ۱۵۳.** به ترتیب، سندرم تطابق عمومی و پس‌خوراند زیستی مربوط به کدام دیدگاه بوده و به بررسی چه موضوعی می‌پردازند؟ (آزمون کانون - ۹)
- (۱) زیست‌شناختی، حذف رفتارهای ناسازگار / شناختی، نوعی روش درمان رفتارهای ناخواسته
(۲) انسان‌گرا، سلسله مراتب نیازهای مازلو / رفتاری، تکنیکی برای کنترل رفتارهای غیرارادی و خودکار
(۳) زیست‌شناختی، مشخص ساختن تعامل و هماهنگی بین فرآیندهای روانی و تغییرات فیزیولوژیک در بدن / رفتاری، تکنیکی برای کنترل و مهار فرآیندهای جسمانی غیرارادی
(۴) رفتاری، تأکید بر فرآیندهای میانجی که بین محرک و پاسخ رخ می‌دهد / رفتاری، بازگشت اطلاعات از بخش ناهشیار به هشیار ذهن
- ۱۵۴.** یک بیمار مبتلا به هراس اجتماعی (فوبیا) در مراجعه به روان‌شناسان مختلف، توصیه‌های متفاوتی از آن‌ها شنیده است. با توجه به این توصیه‌ها، تعیین کنید؛ به ترتیب، هر کدام از این روان‌شناسان پیرو کدام رویکرد در روان‌شناسی هستند؟ (آزمون کانون - ۹)
- الف) به تدریج به جمع‌ها و محافل خانوادگی برود و در نهایت به درون جامعه و جمع‌های غریبه وارد شود.
ب) این ترس ریشه در کودکی وی دارد و باید به دنبال خاطرات گذشته رفته و تعارض‌های آن دوران را حل کند.
ج) احساسات و افکار درونی خود را همان‌طور که تجربه و ادراک می‌کند برای مشاور بیان کند.
د) ذهن او نمی‌تواند اطلاعات افراد غریبه را پردازش کند و نسبت به آن‌ها واکنش منفی (Error) نشان می‌دهد.
- (۱) انسان‌گرا - شناختی - انسان‌گرا - رفتاری
(۲) رفتاری - روان‌کاوی - انسان‌گرا - شناختی
(۳) انسان‌گرا - شناختی - روان‌کاوی - زیست‌شناختی
(۴) رفتاری - روان‌کاوی - شناختی - زیست‌شناختی
- ۱۵۵.** موارد بیان شده در کدام گزینه هماهنگ نیستند؟ (آزمون کانون - ۹)
- (۱) پل پروکا - تحریک الکتریکی مغز - سندرم تطابق عمومی - کارل لشلی
(۲) فروید - جان بالبی - رفتارهای برانگیخته‌ی ناخودآگاه - هارلو
(۳) نتیجه‌گیری رابطه‌ی علت و معلولی - عدم کنترل آزمایشگر روی رفتار - کردارشناسان - آندرسون
(۴) بی‌زاری درمانی - پس‌خوراند زیستی - حساسیت‌زادایی منظم - اکتسابی بودن رفتار انسان
- ۱۵۶.** «نیروی سوم در روان‌شناسی» رویکردی است که میان رویکردهای ... و ... قرار دارد و ... از یافته‌های ... از روش‌های مورد استفاده‌ی این رویکرد است. (آزمون کانون - ۹)
- (۱) رفتاری - شناختی / مشاوره‌ی مراجع - محوری، آندرسون
(۲) رفتاری - روان‌کاوی / مشاوره‌ی مراجع - محوری، راجرز
(۳) شناختی - روان‌کاوی / رفتاردرمانی، آندرسون
(۴) شناختی - رفتاری / رفتاردرمانی، راجرز

درس نامه

فصل اول / بخش سوم

روش‌های تحقیق در روان‌شناسی

روش‌های تحقیق در روان‌شناسی عبارت است از: روش آزمایشی، روش هم‌بستگی و روش مشاهده‌ی طبیعی

روش آزمایشی: در این روش دو متغیر در فرضیه مورد بررسی قرار می‌گیرد. متغیر مستقل متغیری است که مستقیماً

به وسیله‌ی آزمایشگر دستکاری می‌شود و متغیر وابسته متغیری است که بستگی به متغیر مستقل دارد.

مهم‌ترین اصل این روش کنترل متغیر مستقل است. ویژگی این روش امکان نتیجه‌گیری رابطه‌ی علت و معلولی است. مزیت

اصلی این روش تکرارپذیر بودن آن است. نقطه‌ی ضعف این روش آن است که بررسی ویژگی‌های روانی در شرایط آزمایشگاهی

در بیش‌تر موارد امکان‌پذیر نیست.

روش هم‌بستگی: در این روش به دنبال یک هم‌بستگی یا ارتباط بین دو متغیر هستیم و محقق درصدد دستکاری متغیر

مستقل نیست تا تأثیرات آن را در متغیر وابسته جست‌وجو نماید. این روش در سطح پایین‌تری نسبت به روش آزمایشی قرار

می‌گیرد و رابطه‌ی علت و معلولی از آن قابل استنباط نیست. علی‌رغم مشکلات تفسیری در این روش، دلایلی وجود دارد که

روان‌شناسان را به استفاده از این روش ترغیب می‌کند.

روش مشاهده‌ی طبیعی: در این روش رفتار بدون دخالت آزمایشگر بررسی می‌گردد. این رویکرد توسط کردارشناسانی

هم‌چون لورنز معرفی گردید که سعی در بررسی رفتار حیوانات در محیط یا زیستگاه طبیعی آن‌ها داشتند. آندرسون نیز در

مطالعه‌ی رفتار انسان که زمینه‌ساز مطالعات دلبستگی شد، از این روش استفاده نمود.

شرط لازم این روش، عدم آگاهی شرکت‌کنندگان است. عیب این روش، عدم کنترل آزمایشگر بر رفتار و عدم امکان

نتیجه‌گیری رابطه‌ی علی است.

حوزه‌های تحقیق در روان‌شناسی، بنیادی و کاربردی است. هدف اصلی در تحقیقات بنیادی گسترش و افزایش دانش در

پدیده‌ی مورد نظر و هدف اصلی در تحقیقات کاربردی استفاده‌ی علمی در زندگی روزمره است.

۲ روش‌های تحقیق در روان‌شناسی

۱۵۷. اگر معلمی بخواهد رفتار تحصیلی دانش‌آموز را تغییر دهد، از کدام روش تحقیق باید استفاده کند؟ (سراسری - ۹۴)

- (۱) آزمایشی
(۲) هم‌بستگی
(۳) مشاهده‌ی رفتار طبیعی
(۴) پیمایشی (زمینه‌یابی)

۱۵۸. مهم‌ترین عیب روش آزمایشی برای مطالعه‌ی رفتار انسان، کدام است؟ (فارج از کشور - ۹۴)

- (۱) تصنعی شدن رفتار
(۲) دقت پایین این روش
(۳) عدم امکان تکرار آزمایش
(۴) عدم امکان برقراری رابطه‌ی علت و معلولی

۱۵۹. به جنبه‌هایی از رفتار که می‌تواند اندازه‌گیری و یا ارزیابی شود، متغیر ... می‌گویند. (سراسری - ۹۴)

- (۱) کنترل (۲) مستقل (۳) وابسته (۴) مداخله‌گر

۱۶۰. محقق‌ی برای بررسی تأثیر بازی‌های رایانه‌ای بر روی سطح نمرات دانش‌آموزان، دو مدرسه‌ی شبانه‌روزی را مورد بررسی قرار می‌دهد. او در مدرسه‌ی «الف»، امکانات لازم برای بازی رایانه‌ای را فراهم می‌کند، اما در مدرسه‌ی «ب» این امکانات را فراهم نمی‌کند و آن‌گاه در آخر دوره‌ی تحصیل، نمرات این دانش‌آموزان را با هم مقایسه می‌کند. نام این روش مطالعاتی، مدرسه‌ی «الف»، مدرسه‌ی «ب»، نمرات دانش‌آموزان و امکانات بازی‌های رایانه‌ای (به ترتیب) کدام است؟ (فارج از کشور - ۹۱)

- (۱) روش آزمایشی - گروه کنترل - گروه آزمایشی - متغیر وابسته - متغیر مستقل
(۲) روش آزمایشی - گروه آزمایشی - گروه کنترل - متغیر وابسته - متغیر مستقل
(۳) روش هم‌بستگی - گروه کنترل - گروه آزمایشی - متغیر مستقل - متغیر وابسته
(۴) روش هم‌بستگی - گروه آزمایشی - گروه کنترل - متغیر وابسته - متغیر مستقل

۱۶۱. در فرضیه‌ی زیر، متغیر وابسته کدام است؟ «در میان داوطلبان گروه آزمایشی علوم انسانی در آزمون سراسری سال ۱۳۸۹ در استان تهران، میزان انتخاب رشته‌ی روان‌شناسی در نزد داوطلبان دختر، بیش از داوطلبان پسر این گروه آزمایشی است.» (سراسری - ۹۰)

- (۱) جنسیت (دختر - پسر)
(۲) داوطلبان گروه آزمایشی علوم انسانی
(۳) آزمون سراسری سال ۱۳۸۹
(۴) میزان انتخاب رشته‌ی روان‌شناسی

۱۶۲. در یک دبستان، برای کلاس «سوم الف» یک فیلم سینمایی با صحنه‌های خشونت‌آمیز پخش شده است، اما برای کلاس «سوم ب» هیچ فیلمی پخش نشده است. در زنگ تفریح مشاهده می‌شود که دانش‌آموزان کلاس «سوم الف» رفتارهای خشونت‌آمیزی از خود نشان می‌دهند و سایر دانش‌آموزان از جمله کلاس «سوم ب»، با تعجب به آن‌ها نگاه می‌کنند. در این آزمایش، متغیر مستقل و متغیر وابسته (به ترتیب) کدام است؟ (فارج از کشور - ۹۰)

- (۱) کلاس سوم الف - رفتار خشونت‌آمیز
(۲) کلاس سوم ب - کلاس سوم الف
(۳) کلاس سوم ب - فیلم پخش شده
(۴) فیلم پخش شده - رفتار خشونت‌آمیز

۱۶۳. ساده‌ترین طرح آزمایش کدام است؟ (سراسری - ۸۹)

- (۱) رابطه‌ی نوع کار با شخصیت و هوش
(۲) اثر نوع خط و درشتی آن در یادگیری
(۳) اثر بی‌خوابی در عملکرد حافظه
(۴) رابطه‌ی پیشرفت تحصیلی با جنس و هوش

۱۶۴. در روش آزمایشی، منظور از کنترل متغیرهای دیگر (غیر از متغیرهای مستقل و وابسته) کدام است؟ (سراسری - ۸۹)

- (۱) جفت و جور کردن آن‌ها
(۲) ثابت نگه داشتن آن‌ها
(۳) در اختیار داشتن تعداد آن‌ها
(۴) جدا کردن سهم هر یک از آن‌ها

۱۶۵. پژوهشگری در نظر دارد اثر سن بر نگرش را مطالعه کند، گروه‌های ۲۰ ساله، ۳۰ ساله و... را با یک آزمون نگرش سنج

(سراسری-۸۸)

تحت آزمایش قرار می‌دهد. در این پژوهش «متغیر مستقل» کدام است؟

- (۱) آزمون (۲) نگرش (۳) سن (۴) تغییر نگرش

(سراسری-۸۸)

۱۶۶. کدام روش پژوهشی، به تبیین رفتار می‌پردازد؟

- (۱) آزمایشی (۲) موردی (۳) زمینه‌یابی (۴) مشاهده‌ی طبیعی

(سراسری-۸۵)

۱۶۷. در انجام دادن آزمایش‌ها باید دقت کرد تا همه چیز ثابت بماند مگر...

- (۱) گروه آزمایشی (۲) گروه کنترل (۳) متغیر مستقل (۴) متغیر وابسته

(سراسری-۸۳)

۱۶۸. هنگامی که آموزگار می‌گوید «شاگرد توانایی پردازش اطلاعات را دارد» به کدام بعد رفتار اشاره دارد؟

- (۱) کنترل (۲) تبیین (۳) توصیف (۴) پیش‌بینی

۱۶۹. در فرضیه‌ی «سلامت روانی افراد با آموزش مهارت‌های زندگی، تمرینات منظم جسمانی و نگرش مثبت به واقعیت‌ها

(سراسری-۸۶)

گسترش می‌یابد» متغیر وابسته کدام است؟

- (۱) سلامت روانی (۲) آموزش مهارت‌های زندگی (۳) تمرینات منظم جسمانی (۴) نگرش مثبت به واقعیت‌ها

(سراسری-۸۱)

۱۷۰. کدام‌یک از روش‌های تحقیق کاملاً کنترل شده است؟

- (۱) اجرای آزمون‌ها (۲) روش آزمایشی (۳) روش بالینی (۴) مشاهده‌ی طبیعی

۱۷۱. محقق قصد دارد مشخص کند «استعمال دخانیات در چه شرایطی بیش تر رخ می‌دهد؟»، کدام روش تحقیق برای این

(سراسری-۹۳)

تحقیق مناسب است؟

- (۱) آزمایشی (۲) مشاهده‌ی طبیعی (۳) هم‌بستگی (۴) مطالعه‌ی سوابق پژوهشی

۱۷۲. در پژوهشی بین تماشای خشونت در تلویزیون و رفتار پرخاشگرانه، هم‌بستگی به دست آمده است. کدام نتیجه‌گیری

(سراسری-۹۳)

درست است؟

(۱) تماشای فیلم‌های خشن علت پرخاشگری است.

(۲) پرخاشگری افراد علت تماشای فیلم‌های خشن است.

(۳) نمی‌توان نتیجه گرفت که تماشای فیلم‌های خشن علت پرخاشگری است.

(۴) ارتباط منطقی بین تماشای فیلم خشن در تلویزیون و رفتار پرخاشگرانه وجود ندارد.

۱۷۳. مناسب‌ترین شیوه برای بررسی فرضیه‌ی «استعمال دخانیات باعث بروز بیماری‌های جسمانی می‌شود» کدام است؟

(فارج از کشور-۹۶)

(۱) هم‌بستگی (۲) آزمایشی

(۳) مشاهده‌ی طبیعی (۴) مشاهده با دخالت آزمایشگر

(سراسری-۹۱)

۱۷۴. یکی از عللی که روان‌شناسان را وادار کرده است که از روش هم‌بستگی استفاده کنند، عبارت است از:

(۱) سهولت تحقیق هم‌بستگی و محاسبات هم‌بستگی (۲) نبود رابطه‌ی علت و معلولی بین بسیاری از پدیده‌ها

(۳) امکان‌پذیر نبودن بررسی آزمایشی بسیاری از فرضیه‌ها (۴) دقت و اعتبار بیش‌تر روش هم‌بستگی نسبت به سایر روش‌ها

۳ حوزه‌های تحقیق

(سراسری-۹۴)

۱۷۵. کردارشناسان از کدام روش تحقیق بیش‌تر بهره گرفته‌اند؟

- (۱) مشاهده (۲) آزمایش (۳) روش‌های قیاسی (۴) روش هم‌بستگی

(فارج از کشور-۹۴)

۱۷۶. کدام‌یک از موارد زیر در حوزه‌ی غیرشناختی قرار می‌گیرد؟

- (۱) حل مسائل (۲) تفکر واگرا (۳) محاسبه‌ی ذهنی (۴) نوع دوستی

۱۷۷. در یک پژوهش روان‌شناختی، برای بررسی میزان عملکرد حافظه‌ی دانش‌آموزان در ساعت‌های اولیه و پایانی روز، دو متن مشابه را در زمان‌های یاد شده در اختیار دانش‌آموزان چند مدرسه قرار می‌دهیم و آن‌گاه از آن‌ها می‌خواهیم تا متن‌های داده شده را، چند دقیقه‌ی بعد، از حفظ بیان کنند و سپس نتایج به‌دست آمده را با هم مقایسه می‌کنیم. این تحقیق در چه حوزه‌ی تحقیقی اصلی و در چه حوزه‌ی تحقیقی کوچک‌تری قرار می‌گیرد؟

(سراسری - ۹۱)

- (۱) تحقیقات کاربردی - تفاوت‌های فردی
(۲) تحقیقات بنیادی - تفاوت‌های فردی
(۳) تحقیقات کاربردی - شناختی
(۴) تحقیقات بنیادی - شناختی

۴ حوزه‌های شغلی

۱۷۸. کدام گروه از مشاغل ذکر شده، جزء مشاغل حوزه‌ی تجارت در روان‌شناسی به‌شمار می‌روند؟
(۱) محقق بازاریابی - مدیر روابط عمومی - نماینده‌ی فروش
(۲) مدیر پرسنلی - مشاوره‌ی شغلی - دستیار آماری
(۳) مدیر پرسنلی - مشاوره‌ی شغلی - دستیار آماری
(۴) دستیار تحقیق - تبلیغات - محقق بازاریابی

(فارج از کشور - ۸۷)

■ ■ ■ آزمون‌های کانون و سایر منابع

۱۷۹. از معایب روش ... می‌توان به عدم کنترل آزمایشگر روی رفتار اشاره کرد و علاوه بر آن رابطه‌ی علت و معلولی را نشان نمی‌دهد.

(آزاد - ۹۰)

- (۱) آزمایشی
(۲) هم‌بستگی
(۳) پرسشنامه
(۴) مشاهده‌ی طبیعی

(آزاد - ۸۹)

۱۸۰. کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) مهم‌ترین اصل روش آزمایشی، کنترل متغیر وابسته است.
(۲) متغیر مستقل، متغیری است که برای تغییر آزاد است.
(۳) مهم‌ترین اصل روش آزمایشی، کنترل متغیر مستقل است.
(۴) در روش آزمایشی تمامی متغیرها به جز متغیر مستقل بایستی ثابت نگه داشته شوند.

(آزاد - ۸۷)

۱۸۱. در «طرح آزمایش»، چرا باید همه چیز به جز متغیر مستقل ثابت نگه داشته شود؟

- (۱) تا بتوانیم متغیر وابسته را از متغیر مستقل جدا کنیم.
(۲) تا بتوانیم تأثیر متغیرهای دیگر را نیز بررسی کنیم.
(۳) تا بتوانیم عملکرد فرد را در رابطه با متغیر وابسته بررسی کنیم.
(۴) تا بتوانیم با اطمینان بگوییم که تغییر حاصل نتیجه‌ی متغیر مستقل بوده است.

۱۸۲. هنگامی که درصدد پاسخ‌دهی به مسائل و مشکلات زندگی روزمره از اصول و مفاهیم به دست آمده باشیم وارد حوزه تحقیقات ... شده‌ایم.

(آزاد - ۸۷)

- (۱) کاربردی
(۲) دانشگاهی
(۳) بنیادی
(۴) کاربردی

۱۸۳. اگر روان‌شناسی، رفتارهای ناسازگاری کودکان را در مهدکودک بررسی، مشاهده و ثبت کند کدام‌یک از موارد زیر را انجام داده است؟

(آزاد - ۸۵)

- (۱) تبیین رفتار
(۲) پیش‌بینی رفتار
(۳) توصیف رفتار
(۴) کنترل رفتار

۱۸۴. توجه به رابطه‌ی بین مغز و رفتار، نشان‌دهنده‌ی علاقه‌ی پژوهشگر به کدام‌یک از حوزه‌های اصلی تحقیقات بنیادی است؟

(آزاد - ۸۴)

- (۱) اجتماعی
(۲) شناختی
(۳) فیزیولوژیک
(۴) تفاوت‌های فردی

۱۸۵. روان‌شناسی قصد دارد رفتارهای بی‌انضباطی یک گروه از دانش‌آموزان را مورد بررسی قرار دهد، لذا به یادداشت‌برداری از این رفتارها اقدام نموده است. او در واقع ... انجام داده است.

(آزاد - ۸۳)

- (۱) تبیین رفتار
(۲) توصیف رفتار
(۳) توصیف و تبیین رفتار
(۴) کنترل و توصیف رفتار

- ۱۸۶.** در روش آزمایشی، برای مقایسه‌ی نتایج از کدام گروه استفاده می‌شود؟ (آزاد-۸۶)
- (۱) گروه همگن (۲) گروه کنترل (۳) گروه آزمایش (۴) گروه غیرهمگن
- ۱۸۷.** برنامه‌ریزی‌های آموزشی و شغلی جزء وظایف روان‌شناس در کدام حیطه است؟ (آزاد-۸۶)
- (۱) حیطه‌ی نظری (۲) حیطه‌ی عملی (۳) حیطه‌ی مطالعاتی (۴) حیطه‌ی تحقیقاتی
- ۱۸۸.** پژوهشگری تصمیم دارد تأثیر سر و صدای مزاحم را بر دقت افراد مورد بررسی قرار دهد، متغیرهای این پژوهش را مشخص نمایید. (آزاد-۸۱)
- (۱) سر و صدای مزاحم (مستقل) / دقت (وابسته)
 (۲) سر و صدای مزاحم (مستقل) / دقت (مستقل)
 (۳) سر و صدای مزاحم (وابسته) / دقت (تابع)
 (۴) سر و صدای مزاحم (وابسته) / دقت (مستقل)
- ۱۸۹.** مزیت روش آزمایشی بر روش هم‌بستگی کدام است؟ (آزمون کانون-۹۲)
- (۱) عدم آگاهی شرکت‌کنندگان در آزمون
 (۲) نتیجه‌گیری رابطه‌ی علت و معلول
 (۳) بررسی تعداد زیادی متغیر در زمان محدود
 (۴) تکرارپذیر بودن
- ۱۹۰.** تهیه‌ی گزارش از مشاهده‌ی رفتار نوزادانی که در روزهای اول در یک زایشگاه به دنیا آمده‌اند، متضمن کدام عیب می‌تواند باشد؟ (آزمون کانون-۹۲)
- (۱) عدم امکان بررسی فرضیه از این روش
 (۲) عدم کفایت مشاهده‌ی سطحی
 (۳) عدم کنترل رفتار آزمایشگر
 (۴) عدم نتیجه‌گیری رابطه‌ی علی
- ۱۹۱.** تحقیق در روان‌شناسی کلاً یک امر ... است و ... از جمله حوزه‌های کوچک‌تر حوزه‌ی اصلی اجتماعی می‌باشد. (آزمون کانون-۹۲)
- (۱) آکادمیک - زبان و حل مسأله
 (۲) کلاسیک - رهبری فرد در گروه
 (۳) آکادمیک - رهبری فرد در گروه
 (۴) کلاسیک - زبان و حل مسأله
- ۱۹۲.** برای این‌که واکنش تعدادی تماشاگر را نسبت به یک صحنه از فیلم بررسی کنیم، کدام روش تحقیق مناسب‌تر است؟ (آزمون کانون-۹۲)
- (۱) آزمایشی (۲) مشاهده‌ی طبیعی (۳) هم‌بستگی (۴) کاربردی
- ۱۹۳.** شرط انجام دقیق روش آزمایشی چیست؟ (آزمون کانون-۹۲)
- (۱) کنترل دقیق متغیر مستقل
 (۲) انجام تحقیق در شرایط آزمایشگاهی
 (۳) قابلیت تکرار آن در شرایط مشابه
 (۴) استفاده از روش‌های علمی
- ۱۹۴.** «پژوهشگری برای بررسی تأثیر استفاده از عینک بر وضعیت تحصیلی، قبل از هر چیز به مطالعه‌ی ارتباط متغیرهای آن می‌پردازد.» این امر بیانگر کدام گزینه است؟ (آزمون کانون-۹۲)
- (۱) مطالعه‌ی چند متغیر از طریق دستکاری بعضی از آن‌ها و بررسی تأثیر بر بقیه، امکان نتیجه‌گیری رابطه‌ی علی را در پی دارد.
 (۲) تکرارپذیر بودن نتایج یک تحقیق، ویژگی مهم روش تحقیقی است که امکان بررسی ویژگی‌های روانی از آن ممکن نیست.
 (۳) کنترل آزمایشگر روی رفتار در عین عدم آگاهی افراد مورد مشاهده، در یک روش تحقیق نمی‌گنجد.
 (۴) از مزایای روش هم‌بستگی، فراهم کردن اطلاعات مفید و بی‌نیازکننده از بسیاری مطالعات آزمایشی است.
- ۱۹۵.** کدام گزینه در مورد مشاهده‌ی طبیعی درست نیست؟ (آزمون کانون-۹۲)
- (۱) مشاهده‌ی طبیعی هنگامی انجام می‌شود که رفتار بدون دخالت آزمایشگر مورد بررسی قرار می‌گیرد.
 (۲) شرط لازم در مشاهده‌ی طبیعی، عدم آگاهی شرکت‌کنندگان در مشاهده است.
 (۳) از معایب روش مشاهده می‌توان به عدم کنترل آزمایشگر روی رفتار اشاره کرد.
 (۴) از مزایای روش مشاهده این است که می‌توان به‌وسیله‌ی آن رابطه‌ی علت و معلولی را نشان داد.

۱۹۶. محقق به منظور ارتقا سطح کیفی یادگیری دانش آموزان به بررسی اثر فعالیت ورزشی بر عملکرد یادگیری پرداخت. او دانش آموزان یک کلاس را به دو گروه مساوی تقسیم نمود، گروه اول پیش از آغاز تدریس به فعالیت ورزشی پرداختند و گروه دوم بدون انجام آن سر کلاس درس حاضر شدند. در آزمایش فوق، به ترتیب، متغیر وابسته، مستقل و حوزه تحقیقی کدام است؟

(آزمون کانون - ۹۳)

- (۱) عملکرد یادگیری - فعالیت ورزشی - کاربردی
(۲) فعالیت ورزشی - عملکرد یادگیری - بنیادی
(۳) تدریس - عملکرد یادگیری - کاربردی
(۴) تدریس - فعالیت ورزشی - بنیادی

(آزمون کانون - ۹۳)

۱۹۷. مزیت روش همبستگی نسبت به روش آزمایشی در کدام است؟

- (۱) نشان دادن ارتباط بین دو متغیر
(۲) عدم آگاهی شرکت کنندگان در آزمایش
(۳) بررسی تعداد زیادی از متغیرها در یک زمان محدود
(۴) امکان بررسی ویژگی‌های روانی فرد در موقعیت طبیعی

(آزمون کانون - ۹۳)

۱۹۸. کدام یک از تحقیقات زیر بنیادی است؟

- (۱) مطالعه درباره‌ی اثر آب و هوا بر اخلاق
(۲) بررسی راه‌های کاهش تصادف جاده‌ها
(۳) بررسی راه‌های جلوگیری از افت تحصیلی
(۴) مطالعه‌ی راه‌حل‌های مشکل ترافیک تهران

(آزمون کانون - ۹۳)

۱۹۹. کدام یک از موارد زیر از دلایلی که روان‌شناسان را به استفاده از روش همبستگی ترغیب می‌کند، نیست؟

- (۱) بررسی تعداد زیادی از متغیرها در یک زمان محدود
(۲) استنباط رابطه‌ی علت و معلولی
(۳) امکان نداشتن بررسی برخی فرضیه‌های روان‌شناختی از طریق روش‌های دیگر
(۴) فراهم شدن اطلاعات مفیدی که ضرورت استفاده از سایر روش‌ها را منتفی می‌کند.

(آزمون کانون - ۹۳)

۲۰۰. اولین گام در استفاده از روش آزمایشی این است که محقق:

- (۱) از افراد همگن استفاده کند.
(۲) متغیر مستقل و وابسته را کنترل می‌کند.
(۳) از طریق قیاس عمل کند.
(۴) از طریق استقرا عمل کند.

(آزمون کانون - ۹۳)

۲۰۱. با توجه به روش تحقیق آزمایشی، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) علت می‌تواند توسط آزمایشگر دست‌کاری شود.
(۲) در این روش امکان نتیجه‌گیری متغیر وابسته از مستقل وجود دارد.
(۳) تمام نتایج در این روش دارای ویژگی تکرارپذیری هستند.
(۴) مهم‌ترین اصل در این روش، کنترل متغیر مستقل است.

۲۰۲. بررسی پردازش اطلاعات در زمینه‌های توجه، حافظه، یادآوری، تفکر، زبان و حل مسئله مربوط به کدام یک از انواع

(آزمون کانون - ۹۳)

تحقیقات در حوزه‌ی روان‌شناسی می‌شود؟

- (۱) تفاوت‌های فردی (۲) رشدی (۳) شناختی (۴) فیزیولوژیک

(آزمون کانون - ۹۱)

۲۰۳. در مثال زیر، متغیر مستقل و متغیر وابسته کدام است؟ (به ترتیب)

«کتاب‌های کمک آموزشی، کیفیت یادگیری داوطلبان کنکور را بهبود می‌بخشند.»

- (۱) کتاب‌های کمک آموزشی - کیفیت یادگیری
(۲) کیفیت یادگیری - کتاب‌های کمک آموزشی
(۳) کتاب‌های کمک آموزشی - داوطلبان کنکور
(۴) کیفیت یادگیری - داوطلبان کنکور

۲۰۴. برای بررسی ارتباط بین نمرات درس ریاضی و درس روان‌شناسی دانش آموزان سال سوم دبیرستان در یک کلاس، کدام

(آزمون کانون - ۹۱)

روش تحقیقی مناسب‌تر است؟

- (۱) مشاهده‌ی طبیعی (۲) روش آزمایشی (۳) مشاهده‌ی آزمایشگاهی (۴) روش همبستگی

۲۰۵. اگر بخواهیم تحقیق در مورد تأثیر موسیقی بر رفتارهای افراد را در حیطه‌ی کاربردی انجام دهیم، کدام گزینه نمی‌تواند در

(آزمون کانون - ۹۱)

این حیطه قرار بگیرد؟ بررسی تأثیر موسیقی بر ...

- (۱) سطح یادگیری دانش آموزان برای استفاده در مدارس
(۲) رفتار زندانیان و جرایم درون زندان و مقایسه‌ی آن در زندان‌های مختلف
(۳) رفتار سالمندان و بهره بردن از آن در آسایشگاه‌ها
(۴) دقت رانندگان و اعمال آن در تدوین آیین‌نامه‌ی راهنمایی و رانندگی

۲۰۶. در کدام یک از فرضیه‌های زیر، متغیر وابسته، از حوزه‌های کوچک‌تر حوزه شناختی در تحقیقات روان‌شناسی است؟

(آزمون کانون - ۹۱)

- ۱) مصرف مشروبات الکلی اثرات منفی بر حافظه می‌گذارد.
- ۲) داروی مکمل غذایی در رشد جسمانی نوجوانان اثر مثبت دارد.
- ۳) اثر شرکت در جلسات مشاوره بر اختلالات رفتاری افراد، متفاوت است.
- ۴) تفاوت‌های انسان‌ها در زمینه‌ی هوش در نوع نگرش آن‌ها به زندگی مؤثر است.

۲۰۷. برای بررسی فرهنگ آپارتمان‌نشینی مردم شهر تهران، کدام روش تحقیقی مناسب‌تر است و کدام ویژگی متناسب با آن

(آزمون کانون - ۹۱)

نیست؟

- ۱) روش هم‌بستگی - عدم نتیجه‌گیری رابطه‌ی علت و معلولی
- ۲) روش هم‌بستگی - تکرارناپذیر بودن
- ۳) مشاهده‌ی طبیعی - نتیجه‌گیری رابطه‌ی علت و معلولی
- ۴) مشاهده‌ی طبیعی - عدم آگاهی شرکت‌کنندگان

۲۰۸. بررسی نگرش زنان خانه‌دار شهر تهران نسبت به استفاده از مهدکودک برای فرزندانشان، در کدام حوزه‌ی تحقیقاتی قرار

(آزمون کانون - ۹۱)

می‌گیرد؟

- ۱) شناختی - بنیادی
- ۲) اجتماعی - بنیادی
- ۳) تفاوت‌های فردی - کاربردی
- ۴) رشدی - کاربردی

(آزمون کانون - ۹۱)

۲۰۹. در هر کدام از عبارات‌های زیر، به ترتیب، متغیرهای مستقل و وابسته کدام‌اند؟

«تأثیر فضای سبز شهری بر روحیه‌ی شهروندان» و «افت تحصیلی یک دانش‌آموز بر اثر طلاق والدین»

- ۱) روحیه‌ی شهروندان (مستقل)، فضای سبز شهری (وابسته) - طلاق والدین (مستقل)، افت تحصیلی دانش‌آموز (وابسته)
- ۲) روحیه‌ی شهروندان (مستقل)، فضای سبز شهری (وابسته) - افت تحصیلی دانش‌آموز (مستقل)، طلاق والدین (وابسته)
- ۳) فضای سبز شهری (مستقل)، روحیه‌ی شهروندان (وابسته) - طلاق والدین (مستقل)، افت تحصیلی دانش‌آموز (وابسته)
- ۴) فضای سبز شهری (مستقل)، روحیه‌ی شهروندان (وابسته) - افت تحصیلی دانش‌آموز (مستقل)، طلاق والدین (وابسته)

(آزمون کانون - ۹۱)

۲۱۰. کدام یک از عبارات‌های زیر در مورد روش هم‌بستگی، درست است؟

- ۱) در روش هم‌بستگی، محقق درصد دستکاری متغیر مستقل است تا تأثیرات آن را در متغیر وابسته جست‌وجو کند.
- ۲) به علت عدم وجود مشکلات تفسیری در روش هم‌بستگی، روان‌شناسان همواره به استفاده از این روش ترغیب می‌شوند.
- ۳) روش هم‌بستگی به‌طور کلی در سطح پایین‌تری نسبت به روش‌های آزمایشی قرار دارد.
- ۴) در روش هم‌بستگی، با استفاده از رابطه‌ی علت و معلولی می‌توان به نتیجه‌ی مطلوب‌تر دست یافت.

(آزمون کانون - ۹۱)

۲۱۱. تحقیق در رابطه با کدام مورد، با روش مشاهده‌ی طبیعی تناسب ندارد؟

- ۱) بررسی واکنش کودکان به امواج دریا در یک ساحل موج
- ۲) بررسی رفتار کودکان در پارک‌ها در خصوص میزان فاصله گرفتن از والدینشان
- ۳) بررسی واکنش کارکنان یک اداره به هنگام وقوع ناگهانی پدیده‌ی زلزله از طریق فیلم‌های ضبط‌شده
- ۴) بررسی اثر روش تدریس معلمان بر استرس دانش‌آموزان در امتحان

۲۱۲. کدام یک از موارد زیر مربوط به حوزه‌ی بنیادی در تحقیقات روان‌شناسی است و در چه حوزه‌ی تحقیقی کوچک‌تری قرار

(آزمون کانون - ۹۱)

می‌گیرد؟

- ۱) چگونگی کاهش اثر سوء رفتار یک مادر مبتلا به شیدایی بر فرزندش - شناختی
- ۲) پیدا کردن روش‌های تندخوانی در دانش‌آموزان یک مدرسه‌ی تیزهوشان - رشدی
- ۳) مطالعه، گردآوری و تجزیه و تحلیل تعاریف مختلف از اختلالات رفتاری گوناگون - تفاوت‌های فردی
- ۴) کاهش ریسک‌های رفتاری در کودکان خانواده‌های اعتیاد - اجتماعی

(آزمون کانون - ۹۱)

۲۱۳. کدام عبارت، بیانگر فرضیه‌ی یک روان‌شناس رفتاری است؟

- ۱) بایستی توجه داشت که فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست.
- ۲) عوامل محیطی غیرقابل کنترل سبب ایجاد فشار روانی در فرد می‌شود.
- ۳) چه عواملی باعث می‌شوند که ما فشار روانی را تجربه کنیم.
- ۴) برخی از خصوصیات شخصیتی به آدم‌ها کمک می‌کنند با فشار روانی بهتر کنار بیایند.

۲۱۴. از طریق روش هم‌بستگی می‌توان تعداد زیادی از ... را در یک ... مورد بررسی قرار داد که این امر از طریق روش آزمایشی امکان‌پذیر نمی‌باشد.

(آزمون کانون - ۹۱)

- (۱) فرضیه‌ها - زمان محدود
(۲) فرضیه‌ها - محیط آزمایشی
(۳) متغیرها - زمان محدود
(۴) متغیرها - محیط آزمایشی

(آزمون کانون - ۹۱)

۲۱۵. هر کدام از مشاغل زیر، به ترتیب، مربوط به کدام یک از حوزه‌های شغلی در روان‌شناسی هستند؟

«مشاوره‌ی شغلی - دستیار بهداشت روانی - دستیار آماری - متصدی وام»

- (۱) خدمات اجتماعی / انسانی - تحقیق - تجارت - تحقیق
(۲) خدمات اجتماعی / انسانی - تحقیق - تحقیق - تجارت
(۳) تحقیق - تحقیق - خدمات اجتماعی / انسانی - خدمات اجتماعی / انسانی
(۴) تجارت - تحقیق - خدمات اجتماعی / انسانی - تجارت

(آزمون کانون - ۹۱)

۲۱۶. به ترتیب روش مناسب تحقیق در مورد هر یک از موضوعات زیر کدام است؟

الف) اندازه‌گیری میزان فاصله گرفتن کودک از مادر

ب) تأثیر مصرف الکل در بیماری‌های حافظه

ج) تأثیر دمای محیط در کنترل پرخاشگری

(۱) مشاهده‌ی طبیعی - هم‌بستگی - آزمایشی

(۲) هم‌بستگی - آزمایشی - مشاهده‌ی طبیعی

۲۱۷. محقق برای بررسی تأثیر میزان تکرار یک مطلب بر میزان یادگیری آن، دو گروه از افراد را که دارای هوش متوسط بودند و بین سنین ۱۶ تا ۲۰ سالگی قرار داشتند، انتخاب کرد. به گروه اول اجازه داد یک مطلب را پنج بار تکرار کنند و به گروه دوم اجازه‌ی تکرار مطلب داده نشد. به ترتیب متغیرهای مستقل و وابسته و گروه‌های کنترل و آزمایشی و همچنین متغیر یا متغیرهای کنترل شده کدام‌اند؟

(آزمون کانون - ۹۱)

(۱) میزان یادگیری - میزان تکرار - گروه اول - گروه دوم - هوش و سن

(۲) میزان یادگیری - میزان تکرار - گروه دوم - گروه اول - سن

(۳) میزان تکرار - میزان یادگیری - گروه دوم - گروه اول - هوش و سن

(۴) میزان تکرار - میزان یادگیری - گروه اول - گروه دوم - هوش

(آزمون کانون - ۹۱)

۲۱۸. به ترتیب؛ اولین اقدام محقق و از مزایای اصلی در روش آزمایشی عبارت است از:

(۱) اقدام به ارائه‌ی فرضیه‌ی مناسب نماید. - تکرارپذیر بودن

(۲) گروه‌های آزمایشی و کنترل را مشخص کند. - رفتار طبیعی شرکت‌کنندگان

(۳) متغیرهای مربوط به تحقیق را انتخاب نماید. - نتیجه‌گیری رابطه‌ی علت و معلولی

(۴) متغیرهای تأثیرگذار دیگر را شناسایی و کنترل کند. - بررسی تعداد زیادی متغیر در زمانی محدود

(آزمون کانون - ۹۰)

۲۱۹. کدام یک از پرسش‌های زیر، در حوزه‌ی تحقیقات بنیادی در روان‌شناسی مطرح می‌شود؟

(۱) چگونه می‌توان کیفیت درس خواندن دانش‌آموزان را بهبود بخشید؟

(۲) چگونه می‌توانیم از سلامت جسمانی و روانی خوبی برخوردار باشیم؟

(۳) داروها چگونه می‌توانند بر فعالیت‌های مغزی اثر گذاشته و باعث تغییر رفتار غیرعادی شوند؟

(۴) قسمت‌های مختلف مغز در پدیدآیی رفتار، چگونه عمل می‌کنند؟

۲۲۰. روش مشاهده‌ی طبیعی توسط ... هم‌چون ... معرفی گردید که رفتار را در ... مورد بررسی قرار می‌دادند و مطالعه در خصوص میزان فاصله گرفتن کودک از مادر، زمینه‌ساز مطالعات در مورد رفتار ... بوده است.

(آزمون کانون - ۹۰)

(۱) کردارشناسانی - آندرسون - آزمایشگاه - وابستگی

(۲) روان‌کاوانی - لورنز - آزمایشگاه - وابستگی

(۳) کردارشناسانی - لورنز - محیط طبیعی - دل‌بستگی

(آزمون کانون - ۹۰)

۲۲۱. کدام یک از بیان‌های زیر فرضیه است و به ترتیب، متغیر مستقل و وابسته‌ی آن کدام هستند؟

(۱) آیا خندیدن، خطر ابتلا به سرطان را کاهش می‌دهد؟ - ابتلا به سرطان، خندیدن

(۲) تماشای فیلم‌های ترسناک، باعث افزایش رفتار پرخاشگری در کودکان می‌شود. - رفتار پرخاشگری، تماشای فیلم‌های ترسناک

(۳) چگونه نور کم اتاق، خواب‌آلودگی و بی‌حوصلگی را به‌دنبال دارد؟ - نور، خواب‌آلودگی و بی‌حوصلگی

(۴) دمای نامناسب محیط کلاس، موجب کاهش تمرکز دانش‌آموزان می‌شود. - دمای کلاس، تمرکز دانش‌آموزان

۲۲۲. هر کدام از خدمات روان‌شناسی و مشاوره «مدیر روابط عمومی - مشاوره‌ی شغلی - محقق بازاریابی»، به ترتیب با موارد کدام گزینه در یک زیرشاخه قرار می‌گیرند؟

(آزمون کانون - ۹۰)

(۱) متصدی وام - دستیار آماری - تحلیل‌گر تحقیق
 (۲) نماینده‌ی فروش - مشاوره‌ی کودکان - دستیار بهداشت روانی
 (۳) دستیار تحقیق - مددکاری - تبلیغات
 (۴) مدیر پرسنلی - دستیار مشاوره - نماینده‌ی فروش

۲۲۳. پژوهشگری قصد داشت «تأثیر بی‌خوابی را بر تعداد خطاهای افراد به هنگام رانندگی» مورد بررسی قرار دهد، به همین دلیل، دو گروه از رانندگان را انتخاب نمود؛ گروه اول را ۳۶ ساعت و گروه دوم را ۲۴ ساعت در معرض بی‌خوابی قرارداد و سپس از آن‌ها خواست تا مسافت یکسانی را طی کنند. در این تحقیق، به ترتیب «متغیر مستقل، متغیر وابسته، گروه آزمایشی و گروه کنترل» کدام است؟

(آزمون کانون - ۹۰)

(۱) بی‌خوابی - تعداد خطا - هر دو گروه - ندارد
 (۲) بی‌خوابی - مسافت یکسان - گروه دوم - گروه اول
 (۳) تعداد خطا - رانندگی افراد - هر دو گروه - ندارد
 (۴) تأثیر بی‌خوابی - تعداد خطا - گروه اول - گروه دوم

۲۲۴. زمانی که میزان و نوع پرخاشگری راننده‌ها را پشت چراغ قرمز به مدت طولانی، از طریق دوربین کنترل ترافیک بررسی می‌کنیم تا مدت زمان چراغ قرمز استانداردسازی شود، از کدام روش تحقیق در روان‌شناسی استفاده کرده‌ایم و این تحقیق از چه نوع است؟

(آزمون کانون - ۹۰)

(۱) هم‌بستگی - کاربردی
 (۲) مشاهده‌ی طبیعی - بنیادی
 (۳) هم‌بستگی - بنیادی
 (۴) مشاهده‌ی طبیعی - کاربردی

۲۲۵. به ترتیب، از کدام روش تحقیق جهت بهتر نشان دادن رفتار طبیعی افراد استفاده می‌شود و از مزایای اصلی کدام روش، تکرارپذیر بودن است؟

(آزمون کانون - ۹۰)

(۱) آزمایشی - هم‌بستگی
 (۲) مشاهده‌ی طبیعی - آزمایشی
 (۳) آزمایشی - مشاهده‌ی طبیعی
 (۴) مشاهده‌ی طبیعی - هم‌بستگی

۲۲۶. کدام یک از گزینه‌های زیر، یک فرضیه‌ی تحقیقی است که صرفاً از روش هم‌بستگی قابل تحلیل و بررسی می‌باشد؟

(آزمون کانون - ۹۰)

(۱) آیا مشاوره‌ی تحصیلی دانش‌آموزان مناطق مرّقه تهران، موجب افزایش موفقیت آنان در کنکور سراسری می‌شود؟
 (۲) چرا گرفتگی عروق کرونر قلب در افراد سیگاری بیش از افراد عادی است؟
 (۳) نور کم کلاس، درک دانش‌آموزان ابتدایی را از مفاهیم ریاضی کاهش می‌دهد.
 (۴) مصرف مشروبات الکلی، خطر ابتلا به بیماری آلزایمر را افزایش می‌دهد.

(آزمون کانون - ۹۰)

۲۲۷. کدام گزینه‌ها به ترتیب، در حیطه‌ی تحقیقات کاربردی و بنیادی روان‌شناسی است؟

(۱) کشف قواعد رفتاری - درمان اختلالات رفتاری
 (۲) تحقیق درباره‌ی تأثیر تشویق بر یادگیری - مطالعه درباره‌ی تأثیر تلویزیون در زندگی روزمره
 (۳) انجام مشاوره‌ی تحصیلی برای دانش‌آموزان - کشف قواعد رفتاری
 (۴) مطالعه درباره‌ی رابطه‌ی تن و روان - انجام مشاوره‌ی تحصیلی

(آزمون کانون - ۹۰)

۲۲۸. کدام گزینه در خصوص روش مشاهده‌ی طبیعی صحیح است؟

(۱) توسط کردارشناسانی هم‌چون آندرسون معرفی گردید.
 (۲) توسط لورنز، مطالعه‌ی درباره‌ی رفتار انسان در محیط طبیعی انجام شده است.
 (۳) شرط لازم در مشاهده‌ی طبیعی، عدم آگاهی آزمودنی‌ها در مشاهده است.
 (۴) اطلاعات حاصل از این روش، به سودمندی روش آزمایشی نمی‌باشد.

(آزمون کانون - ۹۰)

۲۲۹. کدام گروه از مشاغل ذکر شده، جزء مشاغل حوزه‌ی تجارت در روان‌شناسی به‌شمار می‌روند؟

(۱) محقق بازاریابی - مدیر روابط عمومی - نماینده‌ی فروش
 (۲) مدیر پرسنلی - تبلیغات - متصدی وام
 (۳) مدیر پرسنلی - مشاوره‌ی شغلی - دستیار آماری
 (۴) دستیار تحقیق - تبلیغات - محقق بازاریابی

(آزمون کانون - ۹۰)

۲۳۰. «میزان هوشیاری افراد با مقدار خواب شبانه آن‌ها، ارتباط دارد»، بیان‌کننده‌ی چه روش تحقیقی است؟

(آزمایشی - سنچس - ۹۳)

(۱) روش پزشکی (۲) روش بالینی (۳) روش هم‌بستگی (۴) روش آزمایشگاهی